اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه ● ۱۵ آبان ۱۴۰۰ ● ۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ ● ۶ نوامبر ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۷۱۹ ● ۸صفحه ● قیمت ۲۰۰۰ تومان

به همت و مشارکت فولاد هرمزگان: کلنگ ساخت مهدیه بزرگ بندرعباس به زمین خورد

۵

اختصاص ارز دولتی به هپکو برای واردات قطعات

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: اختصاص ارز دولتی برای واردات تجهیزات خطوط تولید و قطعات ماشین‌آلات شرکت هپکو در راستای تحقق جهش تولید هدفگذاری شد. علی اکبر کریمی افزود: در آخرین نشست چند روز گذشته با وزیر صنعت معدن و تجارت، معاونت برنامه‌ریزی وزارت متبوع و مدیرعامل شرکت هپکو، مقرر شد...

۲

توسعه معادن نیازمند نگاه فرادولتی

۳

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

چالش های ماندگار صنعت فولاد

غلامرضا خلیقی
مدیرعامل شرکت فولاد غرب آسیا

صنعت فولاد در رده صنایع استراتژیک کشور قرار دارد که در طول سال‌های گذشته تلاش قابل‌توجهی برای توسعه آن انجام‌شده است. با این وجود، فعالان این صنعت در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده‌اند. بزرگ‌ترین بحران حاکم بر عملکرد صنایع فولاد را باید کمبود و محدودیت در زیرساخت‌های انرژی همچون برق و گاز، نبود ارتباط و تعامل بانکی و بین‌المللی با طرف‌های خارجی در مسیر صادرات و واردات و در ادامه ثابت نبودن نرخ ارز عنوان کرد. طی ماه‌های گرم سال جاری، صنایع فولاد کشور با کمبود در تامین برق موردنیاز خود روبه‌رو شدند. کمبود برق اختصاص یافته به صنایع موجب‌شده تولید بسیاری از صنایع فولادی کشور در این بازه زمانی حتی تا ۵۰ درصد کاهش یابد. این کمبود از چالش‌های اساسی در زیرساخت‌های برق کشور نشأت می‌گیرد؛ بنابراین رفع کمبود برق و توسعه زیرساخت‌های برق کشور، به بازه زمانی دست‌کم ۳ ساله نیاز دارد و یک‌شبه برطرف نمی‌شود. در چنین موقعیتی و برای رفع این کمبود در بازه زمانی کوتاه‌مدت می‌توان از توان مالی بانک‌ها برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی بهره گرفت.کشور ما ظرفیت‌های خوبی برای بهره‌گیری از انرژی خورشیدی دارد و می‌توان در یک همکاری میان شرکت‌های بزرگ، بانک‌ها و وزارت نیرو از این توان استفاده کرد.

ادامه در صفحه ۲

تیترهای روز

مشکلات ادامه‌دار نفس معادن را گرفت

معدن‌داران خراسان‌جنوبی درگیر زنجیره‌ای از مشکلات از قبیل فرسودگی‌های ماشین‌آلات، حقوق دولتی، قوانین دست و پاگیر و تحریم و تورم، گیر افتاده‌اند و این مشکلات نفس معادن استان را بسته است. به گزارش فارس، استان کویری خراسان‌جنوبی با داشتن معادنی غنی به عنوان پیشانی معدنی کشور شناخته می‌شود و پرداختن به مزیت‌های معدنی پنجره پیشرفت را به روی استان باز می‌کند. در سال‌هایی که گذشت با توجه به تحریم‌های سنگینی که از غرب بر ایران تحمیل شد، مشکلات متعددی از قبیل واردات ماشین‌آلات روبه رو شدند ولی اکنون علاوه بر این گویا قوانین داخلی از حقوق دولتی، افزایش هزینه‌های تولید و قوانین دست و پاگیر دیگر باعث مشکلات دیگری شده است که گویا در صورت ادامه‌دار بودن باعث تعطیلی معادن خراسان‌جنوبی می‌شود.

۶

بحران انرژی محرک افزایش نرخ فلزات

طی ماه‌های اخیر شاهد روند رو به رشد بهای اغلب کامودیتی‌های فلزی در بازارهای جهانی بوده‌ایم. بحران انرژی در چین و کمبود قابل‌توجه گاز در اروپا، محرک اصلی افزایش نرخ این فلزات در بازارهای جهانی به‌شمار می‌روند. پدیده آب‌وهوایی لنینا روزهای سردی را در کشورهای چین، کره جنوبی، ژاپن و حتی هند ایجاد کرده و انتظار می‌رود بحران انرژی را در سطح جهانی افزایش دهد.

۷

سرمقاله

چالش های ماندگار صنعت فولاد

ادامه از صفحه اول

یعنی در طول روز شرکت‌های بزرگ و بانک‌ها برای تامین برق موردنیاز خود از انرژی خورشیدی استفاده کنند. بانک‌ها از منابع مالی خوبی برخوردار هستند و می‌توانند هزینه احداث این نیروگاه خورشیدی را پرداخت کنند. از محل احداث نیروگاه خورشیدی ۳۰۰۰ مگاواتی، سالانه شاهد یک میلیارد دلار صرفه‌جویی در مصرف منابع گاز یا نفت در کشور خواهیم بود که رقم قابل‌توجهی است. در ادامه هزینه سرمایه‌گذاری شده نیز در مدت‌زمان کوتاهی بازمی‌گردد.

شرکت فولاد غرب آسیا نیز در حال‌حاضر به‌دنبال آن است تا یک واحد تولید برق از انرژی خورشیدی برای تولید هیدروژن سرد احداث کند. این پروژه به ۱۶ میلیارد تومان سرمایه نیاز دارد و پیش‌بینی می‌شود این سرمایه در ۴ سال بازگردد. البته باید تاکید کرد که از انرژی خورشیدی در صنایع کوچک می‌توان بهره گرفت اما روشن شدن کوره واحدهای فولادی به برق زیادی نیاز دارد و از طریق انرژی خورشیدی نمی‌توان برق موردنیاز این صنایع را تامین کرد. برای رفع این چالش در بلندمدت به شرکت‌های بزرگ فولادی مجوز احداث نیروگاه برق داده شده است. البته تحقق این هدف الزاماتی می‌خواهد. به‌عنوان مثال، تولید برق به آب و سایر زیرساخت‌ها نیاز دارد. در واقع احداث نیروگاه باید در کنار آب باشد تا برای تامین الزامات اولیه تولید انرژی با چالش جدی روبه‌رو نشوند. در همین حال باید خاطرنشان کرد که تحقق این هدف به سرمایه قابل‌توجهی نیز نیاز دارد؛ بنابراین می‌توان فولادسازان را موظف کرد تا از محل درآمدهای حاصل از صادرات، این دست پروژه‌های زیربنایی را جلو ببرند. همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد قطع ارتباطات بانکی و مالی میان ایران و سایر کشورها، دیگر چالش موجود در مسیر فعالان صنعت فولاد کشور است. این کمبود عملا تداوم صادرات و واردات را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. در موقعیت کنونی با وجود تحریم‌ها و تصویب نشدن FATF در کشور، صادرات میان ایران با سایر کشورها و دریافت پول حاصل از آن چمدانی انجام می‌شود و در موارد متعددی ناچاریم محصول خود را بفروشیم و پول را با واسطه دریافت کنیم که ریسک کار را به‌شدت بالا می‌برد. درنهایت نیز ارز حاصل از صادرات را باید در سامانه نیما ثبت کنیم. در چنین موقعیتی تک‌نرخی نبودن ارز نیز به ضرر تولیدکننده است؛ یعنی تولیدکننده‌ای که با هزینه مضاعف قادر به فروش محصول خود در بازار بین‌المللی شده، ناچار است، ارز حاصل از صادرات را با نرخ کمتر از نرخ واقعی آن به دولت عرضه کند. طبیعتا در چنین شرایطی و با وجود چند نرخی بودن ارز، بسیاری از تولیدکنندگان از عرضه ارز حاصل از صادرات خود به بهانه‌های گوناگون سر باز می‌زنند، چراکه این اختلاف قیمتی قابل‌توجه است و نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت.

خبر

استخراج ۸.۷ میلیون تن سنگ آهن در سنگان

عملکرد پیمانکاران گروه (الف) و (ب) سنگان در۶ ماهه نخست امسال نشان می‌دهد، میزان استخراج سنگ آهن در این مجتمع به ۸.۷ میلیون تن رسیده است. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، در۶ ماهه نخست امسال، ۱۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن باطله برداری در توسط پیمانکاران سنگان انجام شده است.

طبق اعلام مجتمع سنگان، میزان تحویل کلوخه این مجموعه به سرمایه‌گذاران طی مدت یاد شده ۴.۸ میلیون تن بوده است.

مجتمع سنگان به منظور تسریع در اجرای برنامه‌ها و رفع موانع، اصلاح طرح‌های کوتاه مدت سه ماهه معادن و ابلاغ به پیمانکاران جهت تامین کلوخه مورد نیاز سرمایه‌گذاران را در دستور کار قرار داده است.

این گزارش می‌افزاید، طی برگزاری مناقصه ای، بخش خصوصی برای دوره پنج ساله عملیات استخراج و باطله برداری از معادن سنگان را در قالب گروه الف و ب در اختیار گرفت.

با آغاز به کار پیمانکاران عملیات استخراج و باطله برداری گروه‌های (الف و ب) سنگان، جهت تامین پایدار خوراک کارخانه‌های کنسانتره و گندله به طور منظم در حال انجام است.

نقش پررنگ واسطه‌ها در قیمت‌گذاری

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

صنعت فولاد کشور با توجه به تجربه نیم‌قرن گذشته در حال‌گذار از دوره نخست خود و ورود به دوره جدید است زیرا در گذشته این صنعت به طور کامل وارداتی بود و نیروهایی که در آن حضور داشتند، در خارج از کشور آموزش دیده بودند اما در دوره اخیر، با رشد بومی‌سازی صنعت فولاد، نیروهای متخصص جدیدی، تربیت و به این صنعت وارد شدند. با این حال، نکته قابل تامل آن است که فرآیند جایگزینی نیروهای جوان با نیروهای بازنشسته به سرعت انجام می‌شود و نیروهای جدید نمی‌توانند آموزش‌های لازم را در کنار افراد باتجربه ببینند و تجارب آنها را کسب و به‌کارگیری کنند. در این زمینه فلزات آنلاین با امیرحسین عرشی‌زاده، مدیرعامل گروه صنعتی سپنتا کرده است که متن کامل آن را در ادامه می‌خوانید.

◉ شرکت گروه صنعتی سپنتا از چه تکنولوژی‌هایی برای تولید انواع لوله و اتصالات پلی اتیلن و پلی پروپیلن بهره می‌برد؟

در گذشته به دلیل نبود فضای مجازی و شرایط ویژه ارتباطات در دنیا، برخی از شرکت‌های صاحب تکنولوژی، اطلاعات فنی خطوط تولید منحصربه‌فرد را در اختیار داشتند. فضای تبادل تکنولوژی مانند حال حاضر باز نبود و تنها شرکت‌های بسیار معدودی می‌توانستند دارای تکنولوژی خاصی باشند. در شرایط کنونی با توجه به گسترش فضای مجازی و ایجاد دهکده جهانی، هر شرکت می‌تواند در هر لحظه که اراده کند، بهترین تکنولوژی را در اختیار بگیرد یا به‌روزترین اطلاعات را در خصوص تکنولوژی‌های جدید کسب کند که البته این امر ۸۰ درصد از تکنولوژی‌های روز را شامل می‌شود و ۲۰ درصد دیگر به دانش فنی بازمی‌گردد که طی زمان‌های مختلف با کسب تجربه به‌دست خواهد آمد. در این مورد برخی شرکت‌ها می‌توانند به مرور با کسب تجربه و دانش فنی دست به اقداماتی در زمینه طراحی مفهومی و بومی‌سازی خطوط تولید بزنند که شرکت‌های هم‌رده قادر به دستیابی به آن نیستند. با انجام این فرآیند، هزینه‌ها و به تبع آن، ضایعات کاهش خواهد یافت و همچنین شرایط تولید بهینه‌تر خواهد شد؛ بنابراین محصولات در سطح بازارهای داخلی و بین‌المللی رقابت‌پذیر خواهند بود. گروه صنعتی سپنتا توانسته است به مرور تجاربی در زمینه تکنولوژی و خطوط تولید کسب کند که دیگر رقبا از آن بی‌بهره هستند.

◉ تامین مواد اولیه به چه صورت انجام می‌شود؟

درحال‌حاضر یکی از مهم‌ترین چالش‌های گروه صنعتی سپنتا، تامین مواد اولیه است. شرکت فولاد مبارکه، تنها تامین‌کننده عمده مواد اولیه مورد نیاز گروه سپنتا به شمار می‌رود. ناگفته نماند که کیفیت ورق فولاد مبارکه مناسب و مطابق با استانداردهای جهانی است. خرید مواد اولیه این مجموعه از بورس کالا انجام می‌شود. رقابتی نبودن و تک منبع بودن مواد اولیه به دلیل عدم واردات و نبود تولیدکننده دیگر در کشور که ورق‌های فولادی با کیفیتی تولید و عرضه کند، باعث شده است نرخ ورق، نوع عرضه، نوع فروش، زمان تحویل و... از سوی تامین‌کننده تعیین شود. گروه صنعتی سپنتا نیز ملزم است مواد اولیه خود را از بورس کالا بر اساس سهمیه تعیین شده، خریداری کند. درحال‌حاضر میزان تامین مواد اولیه، تعیین‌کننده ظرفیت فعالیت و حجم فروش شرکت است. البته این شرایط برای همه شرکت‌هایی که ورق از بورس کالا خریداری می‌کنند، صادق و یکسان است. امیدوار هستیم شرایط کنونی اصلاح و بازار ورق فولادی به ویژه برای تولیدکنندگان لوله و پروفیل سر و سامان یابد.

◉ چه چالش‌هایی در زمینه تامین مواد اولیه وجود دارد؟

فولاد مبارکه، ورق گرم را بسته به شرایط، هر دو هفته یک بار یا ماهی یک بار در بورس کالا عرضه می‌کند؛ البته این میزان با توجه به قطعی برق در تابستان و شرایطی که به وجود آمد، تغییر یافت. مصرف‌کنندگان نیز چاره‌ای جز انتظار و انطباق خود با عرضه ورق در بورس برای تامین مواد اولیه ندارند. عرضه مواد اولیه، هم به صورت نقدی و هم اعتباری دو ماهه و سه ماهه انجام می‌شود و مشکلات خاص خود را دارد. در عرضه اعتباری، خریدار باید پیش از خرید ۵ یا ۱۰ درصد از وجه را بپردازد و پس از دریافت کالا، طی دو یا سه ماه، تمام آن را پرداخت کند که البته باید اعتباری به میزان حجم خرید در حساب مورد نظر وجود داشته باشد که عملا تفاوتی با خرید نقدی ندارد و مزیتی قابل توجهی را برای سازنده ایجاد نمی‌کند.

زمانی که عرضه به صورت اعتباری باشد، برخی شرکت‌ها که بیش از ۲۰ الی ۳۰ هزار تن سهمیه خرید دارند، به جای ثبت سفارش به صورت عادی مانند سایر تولیدکنندگان، با مبلغی بسیار بالاتر از نرخ پایه ارائه شده در بورس اقدام به خرید می‌کنند. متاسفانه اغلب این خریداران، تولیدکننده نیستند و شرکت‌های واسطه‌گری هستند که موجب افزایش کاذب نرخ خرید مواد اولیه می‌شوند و اجازه نمی‌دهند ورق با نرخ مناسب به تولیدکنندگان واقعی و به میزان سهمیه تعیین شده برسد. لازم به ذکر است که میزان سهمیه شرکت‌های گروه سپنتا کمتر از ۱۰ هزار تن در هر عرضه است و در یکی از عرضه‌های مهر ماه به دلیل تعدد خریداران به صورتی که بیان شد، نتوانستیم ورق مورد نیاز خود را از بورس تامین کنیم. متاسفانه شرکت‌های واسطه‌گر و بازرگانی در حوزه ورق باعث می‌شوند تولید مغفول واقع شود و امکان تثبیت قیمت‌ها در بازار مصرف میسر نشود.

به نظر می‌رسد مسئولان و دست‌اندرکاران محترم حوزه صنعت باید چاره‌اندیشی و بررسی کنند که چرا در عرضه‌های نقدی، شرکت‌های بازرگانی و واسطه حضور ندارند اما در عرضه‌های اعتباری به یک باره سر و کله آنها پیدا می‌شود و همین مزیت ناچیز هم از تولیدکنندگان دریغ می‌شود. این چالش باعث می‌شود گروه صنعتی سپنتا و سایر شرکت‌های تولیدکننده مشابه، از تامین مواد اولیه به‌موقع باز بمانند و قادر به انجام تعهدات تولید و فروش خود نباشند.

◉ مشتریان گروه صنعتی سپنتا چه شرکت‌هایی هستند؟

محصولات گروه صنعتی سپنتا توسط مجموعه‌های بزرگ کشور مانند سازمان‌های دولتی به ویژه اداره آب، گاز و... خریداری می‌شوند. همچنین بخشی از محصولات گروه توسط تجار و بازرگانان داخلی و خارجی خریداری و به مقاصد صادراتی ارسال می‌شود. به صورت کلی، بخش عمده محصولات سپنتا در بازار به فروش می‌رود و مصرف عمومی دارد.

بخشی از محصولات گروه سپنتا، مصرف ساختمانی دارند که عمده محصولات این حوزه در بازار به صورت عمومی به فروش می‌رسد. همچنین بخشی از محصولات گروه مانند لوله‌های کششی و لوله‌های آتشخوار در صنایع حساس مانند نفت و گاز به کار می‌رود.

در همین حال، قسمتی از محصولات نیز به صورت سفارشی و صادرات فروخته می‌شود.

متاسفانه به دلیل وجود تحریم‌ها و باز نشدن ال‌سی خارجی، همچنین نبود امکان انتقال پول در بانک‌ها در حوزه صادرات، ناچار به فروش محصول خود به تجار هستیم که محصولات شرکت را به کشورهای عراق، افغانستان، ترکمنستان و... صادر می‌کنند. صادرات با این شرایط از بستر مناسب انجام نمی‌شود و بانک‌ها به عنوان یک کانال اعتباری صحیح و مطمئن به دلیل وجود تحریم‌ها غیر فعال هستند.

امیدوار هستیم تحریم‌ها برطرف شوند و بتوانیم از مکانیزم صحیح و مطمئن صادرات را انجام دهیم. همچنین لازم و ضروری است تا روند اعتماد و اعتبارسازی برای صنعتگران از سوی دولت و بانک‌ها فراهم شود.

◉ تولیدکنندگان درحال‌حاضر با چه چالش‌هایی مواجه هستند؟

اگر یک تولیدکننده جهت تامین سرمایه برای خرید مواد اولیه، قصد اخذ وام از بانک را داشته باشد، با دشواری‌های بسیاری مواجه می‌شود. برای خرید مواد اولیه باید اعتبار در بانک داشت و ال‌سی باز کرد. هنگامی که خرید از بورس صورت می‌گیرد و بخشی از وجه در ابتدا پرداخت می‌شود، پس از اینکه مواد اولیه از تامین‌کننده به خریدار رسید، در صورت وجود نقدینگی کافی در حساب شرکت، هزینه خرید به صورت خودکار برداشت و به حساب تامین‌کننده واریز می‌شود اما در صورتی که خریدار در فرآیند فروش خود با مشکل مواجه شود و نتواند به‌موقع حساب خود را تسویه کند، بانک نرخ بهره را به صورت خودکار افزایش می‌دهد و مشکلات عدیده‌ای را برای فروشندگان و تولیدکنندگان ایجاد می‌کند.

رویه و فرآیند این تغییر نرخ بهره از سوی بانک هنوز برای تولیدکنندگان مبهم است. صنعتگران از همه جهت تحت فشار قرار دارند. ادارات دولتی ازجمله اداره مالیات، تامین اجتماعی و... هر یک به نوعی با بروکراسی اداری و نحوه تعامل، تولیدکنندگان را گرفتار می‌کنند و تولیدکنندگان در حلقه این سیستم‌ها کلافه شده‌اند.

در حالی که تولید باید آزاد اما دارای حساب و کتاب درست و شفاف باشد. گروه صنعتی سپنتا به صورت سهامی عام است و سهام آن در بورس خرید و فروش می‌شود. بنابراین دارای حسابرس قانونی است و تمام مسائل مالی آن به صورت شفاف بررسی و در سامانه کدال قرار داده می‌شود. در این رابطه، دولت می‌تواند به شرکت‌های دارای حساب شفاف و حسابرس قانونی، اعتبارات خاص دهد و به آنها اعتماد کند.

یکی دیگر از چالش‌های صنعتگران، کمبود نیروی متخصص است. سرمایه انسانی یکی از مهم‌ترین عواملی است که معمولا مدیران کمتر به آن توجه می‌کنند. متاسفانه در کشور به محض اینکه ۳۰ سال خدمت یک فرد به پایان می‌رسد، به سرعت بازنشسته می‌شود. بنابراین جانشین‌پروری در این سیستم مورد غفلت قرار گرفته است و نمی‌توانیم از توانایی‌های افراد با تجربه به خوبی برای تربیت نسل جدید استفاده کنیم.

این موضوع برای همه حوزه‌ها به ویژه بخش صنعت بیشتر به چشم می‌خورد. جانشین‌پروری این نیست که یک فرد با تجربه را بازنشسته کرد و به جای آن بدون اینکه فرآیند یادگیری طی شده باشد، یک جوان کم‌تجربه را گماشت.

در این رابطه، لازم است ابتدا نیروهای جوان‌تر پیش از بازنشستگی نیروهای با تجربه مدتی را در کنار آنها به آموزش مشغول شوند تا پس از اینکه نیروی با تجربه بازنشسته شد، نیروی جوان‌تر به نوعی تجربه نیروی قبلی را کسب کرده باشد.

البته موضوع جانشین‌پروری نباید با جایگزینی اشتباه گرفته شود زیرا برخی از سازمان‌ها و به ویژه شرکت‌های صنعتی به بهانه جوان‌گرایی، اقدام به جایگزینی نیروهای با تجربه با نیروهای جوان بی‌تجربه می‌کنند که این موضوع آسیب‌زا است زیرا نیروهای جوان هنوز با فضای کاری که قرار است در آن مشغول به فعالیت شوند، آشنا نیستند.

از این رو، آموزش نیروهای جوان و تربیت نخبگان برای آینده صنعت کشور از ضروریات هر شرکت است. در صورتی که این چرخه در صنعت به کار گرفته شود، بسیاری از مشکلات مرتبط با عدم کارایی و بهره‌وری صنعت کشور حل خواهد شد.

◉ گروه صنعتی سپنتا چه برنامه‌هایی را برای آینده خود ترسیم کرده است؟

ازجمله برنامه‌های آینده گروه صنعتی سپنتا، افزایش تعداد خطوط تولید است که راه‌اندازی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات خطوط تولید تقریبا رو به اتمام است. البته همان‌طور که گفته شد، یکی از زیرمجموعه‌ها که خدمات فنی و مهندسی را انجام می‌دهد، هم سازنده دستگاه‌ها و ماشین‌آلات محسوب می‌شود و هم اینکه طراحی و اجرای خطوط را انجام می‌دهد؛ بنابراین در این زمینه صاحب تکنولوژی است. ناگفته نماند که تولیدکنندگان دیگر برای برطرف کردن نیازهای خود به ماشین‌آلات، نصب و تعمیرات خطوط تولید، به شرکت‌های داخلی و خارجی دیگر به ویژه واردات از چین وابسته هستند و بنابراین باید سازندگان دیگر، طراحی و نصب را برای آنها انجام دهند. گروه صنعتی سپنتا قادر به طراحی، ساخت، نصب و راه‌اندازی خطوط تولید است؛ مگر اینکه خط تولید به قدری خاص باشد که تکنولوژی طراحی و ساخت یا مواد اولیه آن در کشور وجود نداشته باشد.

امیدوار هستیم تا پایان امسال، خط تولید لوله ۱۲ تا ۱۸ اینچ را در گروه صنعتی سپنتا در اهواز تکمیل کنیم و در سال ۱۴۰۱ به بهره‌برداری برسانیم. علت انتخاب اهواز برای طرح توسعه این است که در این شهر، فضای لازم را برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای در اختیار داریم و زیرساخت‌های مناسب به ویژه آب، برق، گاز و... در دسترس است و در نهایت اینکه امکان صادرات به دلیل نزدیک بودن به مرزهای صادراتی وجود دارد.

همچنین کشورهای حاشیه خلیج‌فارس که در حال توسعه صنایع نفت و گاز خود هستند، بازارهای هدف خط تولید جدید به شمار می‌روند و گروه صنعتی سپنتا می‌تواند بازارسازی مناسبی برای خود انجام دهد.

موضوع دیگری که در حال پیگری و اخذ مصوبات لازم از سوی هیات مدیره هستیم تا بتوانیم هزینه اجرای آن را از سهامداران اخذ کنیم، تولید لوله‌های بدون درز از ۰.۵ تا ۱۶ اینچ است. خوشبختانه برای این طرح اقدامات اولیه به ویژه مطالعه و بررسی‌های اقتصادی و فنی انجام شده و امیدوار هستیم بتوانیم با اجرای آن کشور را از واردات بخش قابل توجهی (چند میلیون متری) از لوله‌های بدون درز برای مصارف صنایع نفت، گاز و پتروشیمی بی‌نیاز کنیم. چراکه در شرایط کنونی که کشور ما به ویژه در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی تحت تحریم قرار دارد و مشکلات بسیاری برای صنایع به وجود آمده است، تولید لوله‌های بدون درز می‌تواند به این مشکلات خاتمه دهد.

اختصاص ارز دولتی به هپکو برای واردات قطعات

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: اختصاص ارز دولتی برای واردات تجهیزات خطوط تولید و قطعات ماشین‌آلات شرکت هپکو در راستای تحقق جهش تولید هدفگذاری شد.

به گزارش ایرنا، علی اکبر کریمی افزود: در آخرین نشست چند روز گذشته با وزیر صنعت معدن و تجارت، معاونت برنامه‌ریزی وزارت متبوع و مدیرعامل شرکت هپکو، مقرر شد از واردات ماشین‌آلات که از سوی شرکت هپکو ساخته می‌شود، جلوگیری و حمایت‌های لازم از این واحد تولیدی بزرگ صورت گیرد.

وی تاکید کرد: با توجه به انعقاد قراردادها، حمایت‌ها و تسهیلاتی که این واحد تولیدی اختصاص داده می‌شود، امید است در ماه‌های آتی شاهد افزایش رونق تولید در شرکت هپکو باشیم.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اظهارکرد: در آینده‌ای نزدیک، وزیر صنعت معدن و تجارت به استان سفر می‌کند و در نشستی مسائل و مشکلات واحدهای صنعتی اراک بررسی و تدابیر لازم در راستای رفع مشکلات از سوی مسئولان امر اندیشیده می‌شود.

کریمی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به حذف ارز دولتی از اقتصاد ایران توسط دولت گفت: حذف ارز دولتی چهار هزار و ۲۰۰ تومانی به طور قطع باعث افزایش نرخ کالاها می‌شود که انتظار می‌رود این اقدام در خصوص دارو و برخی کالاهای اساسی صورت نگیرد.

وی ادامه داد: پیشنهاد می‌شود حذف ارز دولتی تدریجی و به صورت مرحله‌ای انجام شود و با حذف ارز دولتی برای کالاهای انجام شده، راهکارهای ویژه‌ای در راستای جبران افزایش هزینه خانوارها به ویژه اقشار کم درآمد اتخاذ شود.

نماینده مردم اراک، خنداب و کمیجان در مجلس شورای اسلامی با اشاره به دپوی برخی خودروهای تولید داخل در پارکینگ‌ها نیز گفت: با توجه به اینکه برخی قطعات خودرو وارداتی است که نیاز است یا در داخل کشور این قطعات تامین و ساخته شود و یا واردات صورت گیرد اما اکنون شرایط تحریم مشکلاتی را در این راستا به وجود آورده است.

کریمی عنوان کرد: پیگیری لازم در این راستا انجام و مشکلات پیش روی خودروسازان به زودی رفع می‌شود و شرکت‌های خودروساز باید در اسرع وقت خودروهای انباشته شده را در پارکینگ‌ها خارج و در اختیار مردم قرار دهند.

وی با اشاره به اجرای طرح همسان‌سازی حقوق بازنشستگان نیز گفت: کلیات این طرح مصوب شده و برای بررسی مابقی مباحث تخصصی طرح به کمیسیون آموزش ارجاع شده که در روزهای آتی مجدد برای تصویب نهایی به صحن باز می‌شود.استان مرکزی هفت کرسی نمایندگی در مجلس شورای اسلامی دارد.

هپکو در سال ۱۳۵۱ در زمینی به وسعت ۹۰ هکتار با هدف مونتاژ ماشین‌آلات راه‌سازی در اراک تاسیس و از سال ۱۳۵۴ شروع به فعالیت کرد.

هپکو ۲۵ نوع ماشین‌آلات راه‌سازی از جمله گریدر، لودر و غلتک تولید می‌کند که هشت نوع از محصولات آن تحت لیسانس کشورهایی چون ژاپن، آلمان، سوئد تولید می‌شود. شرکت هپکو در اوج پیشرفت و بالندگی در سال ۱۳۸۵ به بخش خصوصی واگذار شد.

توسعه معادن، نیازمند نگاه فرادولتی

ملیکا انصاری

در مدت اخیر اخبار متعدد و مثبتی در زمینه فعال‌سازی معادن راکد در نقاط مختلف کشور به گوش می‌رسد. باید توجه داشت معادن کوچک‌مقیاس از نظر تعداد سهم عمده‌ای از معادن کشور را به خود اختصاص داده‌اند، به همین دلیل همواره می‌توانند در روند فعالیت‌های کلان بخش معدن و به‌طور کلی اقتصاد معدن نقش‌آفرینی موثری داشته باشند؛ بنابراین رفع مشکلات این معادن که اغلب بخش خصوصی متولی آنهاست، منجر به خروج معادن از رکود می‌شود و ما را در بهره‌مندی از ذخایر متعدد معدنی یاری خواهد کرد.

عکس: آیدا فریدی

سرمایه‌گذاری در معادن خراسان

به گزارش «روزگارمعدن» از خراسان جنوبی، معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی خبر از فعال‌سازی تعدادی از معادن این استان داد. حجت ایمان‌طلب ۵۲ محدوده و معدن راکد خراسان جنوبی را در مسیر فعال‌سازی اعلام کرد و در این‌باره توضیح داد: پس از طی فرآیند برگزاری مزایده عمومی محدوده‌های معدنی و معادن راکد خراسان جنوبی از ابتدای امسال ۳۹ محدوده معدنی و ۱۳ معدن راکد در راستای رونق تولید و ایجاد اشتغال به سرمایه‌گذاران جدید واگذار شد.

ایمان‌طلب افزود: پیش‌بینی می‌شود در این راستا با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۳۵۰ میلیارد تومان زمینه اشتغال در این بخش برای حدود ۱۰۰ نفر فراهم شود. معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی ادامه داد: معادن واگذار شده دارای ذخایر بنتونیت، مرمریت، خاک صنعتی، سنگ لاشه و هستند.

▣ واگذاری از طریق ثبت محدوده

باید توجه داشت از مجموع ۶۵ نوع ماده معدنی معرفی شده در ایران، خراسان جنوبی باتوجه به ساختار زمین‌شناسی ذخایر غنی را با تنوع ۵۰ نوع در خود جای داده و با دارا بودن ۶۹۸ معدن و ذخیره قطعی حدود ۷ میلیارد تن و اشتغال بیش از ۱۳ هزار نفر در این بخش یکی از ۵ استان معدنی کشور محسوب می‌شود.

معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی با اشاره به ظرفیت‌های استان در حوزه معدن گفت: معادن استان ظرفیت‌های بسیار خوبی برای ایجاد اشتغال دارند که باید بهترین راهکارها را برای استفاده از این ظرفیت‌ها به‌کار گیریم که راه کار منطقی و عادلانه آن برگزاری مزایده عمومی است.

ایمان‌طلب خاطرنشان کرد: واگذاری محدوده‌های اکتشافی و معدنی از طریق ثبت محدوده (درخواست صدور پروانه اکتشاف) در سامانه کاداستر، نقل و انتقال مجوزهای اکتشافی و معدنی در چارچوب قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن و واگذاری محدوده‌های اکتشافی معدن از طریق مزایده عمومی در سامانه ستاد (سامانه تدارکات الکترونیکی دولت) انجام می‌شود.

ایمان‌طلب گفت: برگزاری مزایده‌های معدنی و آزادسازی معادن و به‌دنبال آن ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری جدید در معادن و صنایع معدنی و نیز تعیین‌تکلیف محدوده‌های معدنی راکد و غیرفعال از اولویت‌های مهم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان است.

پیامد فعال‌سازی معادن کوچک

علی لطفی، کارشناس معدن در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» عوامل مختلفی را در رکود معادن تاثیرگذار دانست و در این باره توضیح داد: در قانون معادن، معادنی که میزان ذخیره اثبات‌شده، عیار و... آنها از حد معینی بیشتر باشد، جزو معادن بزرگ‌مقیاس طبقه‌بندی می‌شوند که این حد براساس نوع ماده معدنی متفاوت است؛ در غیر این صورت معادن جزو معادن کوچک‌مقیاس طبقه‌بندی می‌شوند و در راستای فعالیت هر معدن باید این نکات مقیاسی را همواره در نظر داشت. رکود بازار مصرف، پایین بودن بازدهی معادن به‌دلیل مستهلک بودن ماشین‌آلات معدنی، بی‌توجهی به شیوه‌های نوین معدنکاری، وجود تعارضات میان ارگان‌های دولتی متولی بخش معدن، وجود معارضان محلی و... همه از عواملی هستند که می‌توانند فعالیت معادن به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس را متوقف کنند. متولیان معادن کوچک‌مقیاس اغلب از بخش خصوصی هستند و در موارد نادری بخش دولتی و شرکت‌های تعاونی هم بهره‌برداری از معادن کوچک‌مقیاس را انجام می‌دهند. لطفی مهم‌ترین پیامد فعال‌سازی معادن راکد را مهاجرت معکوس خواند و در این باره گفت: فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس به‌دلیل نقش ویژه‌ای که این معادن در اقتصاد و توسعه پایدار دارند، حائز اهمیت است. طبق نظریه شوماخر، مهم‌ترین مسئله کشورهای در حال توسعه بیکاری و افزایش مهاجرت روستاییان به شهرها است؛ بنابراین ضرورت دارد سیاست‌های اقتصادی در جهت کاهش نرخ این شاخص‌ها تنظیم شود. همچنین می‌توان با ایجاد کارگاه‌های کوچک و متوسط تولید مصنوعات سنگی از ظرفیت‌های زنان روستایی در جهت اشتغال استفاده کرد. بنا بر آنچه گفته شد فعال‌سازی معادن متروک می‌تواند ثمرات مثبت فراوانی برای اقتصاد کشور در تمامی ابعاد داشته باشد.

▣ راهکارهای فعال‌سازی

لطفی در ادامه صحبت‌های خود به تشکیل کارگروه طرح احیا، توسعه و فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت اشاره کرد. او همچنین بسترهای متعددی را در فعال‌سازی معادن راکد موثر دانست و گفت: غیر از کارگروه طرح احیا، توسعه و فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس، کمیته‌های متناظر استانی نیز تشکیل شده‌اند که طی این سال‌ها عملکرد مناسبی در فعال‌سازی معادن از خود نشان داده‌اند. علاوه بر آن باید بسترهای متعددی ازسوی نهادهای دولتی فراهم شود تا معادن با سهولت بیشتری به روند فعالیت خود ادامه دهند. ارائه تسهیلات به‌منظور نوسازی ماشین‌آلات معدنی، جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی، اصلاح قوانین و مقررات محدودیت‌آفرین فعالیت‌های معدنی و در برخی موارد رفع تعارضات میان ارگان‌های دولتی، فراهم‌سازی زیرساخت‌های معدنی، استفاده از فناوری‌های نوین معدنکاری، احداث واحدهای فرآوری مواد معدنی در مناطقی که معادن در آنها واقع شده‌اند، توجه به زیرساخت‌های شهرها و روستاهای محل معادن و توسعه آنها و... از راهکارهایی است که می‌توان در جهت فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس پیشنهاد کرد.

▣ نقش معادن در توسعه متوازن

این کارشناس معدن ایجاد بسترهای لازم برای فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس را از وظایف دولت به‌ویژه متولی معادن یعنی وزارت صنعت، معدن و تجارت برشمرد. او درباره این موضوع گفت: غیر از وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان متولی اصلی بخش معدن، در اسناد بالادستی توسعه‌ای و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی شاهد آن هستیم که تمامی ارکان دولتی به‌نوعی در ایجاد بسترهای لازم به‌منظور توسعه فعالیت‌های معدنی مورد اشاره قرار گرفته‌اند. همچنین قانون‌گذار در قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن، دیگر ارگان‌های دولتی از جمله وزارت نیرو، نفت، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی و... را مکلف دانسته پروژه‌های عمرانی خود را به‌نحوی تعریف کنند که معادن نیز از آنها بهره‌مند شوند؛ بنابراین توسعه فعالیت‌های معدنی نیازمند یک تلاش جمعی و یک نگاه فرادولتی است. لطفی ادامه داد: در شرایط فعلی که اقتصاد ما با انواع محدودیت‌ها و موانع درگیر است، باید نسبت به توسعه فعالیت‌های معدنی و به‌تبع آن فعال‌سازی معادن راکد و کوچک‌مقیاس اقدام کنیم. می‌توان گفت این یک ضرورت تاریخی است و نباید در انجام آن کوتاهی کرد، چراکه معادن همواره ظرفیت آن را دارند که نقش ویژه‌ای در توسعه متوازن ایفا کنند؛ بر همین اساس توجه به زنجیره تولید مواد معدنی، به‌عبارت دیگر احداث واحدهای فرآوری مواد معدنی در مناطقی که معادن در آنها واقع هستند، جزو ضرورت‌ها به‌شمار می‌رود.

سخن پایانی...

معادن کوچک و متوسط‌مقیاس یکی از قسمت‌های مهم بخش معدن کشور به‌شمار می‌روند. باوجود مقیاس محدود این معادن، به‌عقیده کارشناسان و فعالان معدنی اغلب ذخایر ارزشمند معدنی درون آنها نهفته است؛ از همین رو بی‌توجهی به این معادن، معقول به‌نظر نمی‌رسد و رسیدگی به مشکلات این بنگاه‌های اقتصادی کوچک و همچنین دستیابی به راهکارهای منطقی برای رفع آنها از الزامات امروزه بخش معدن و صنایع معدنی کشور محسوب می‌شود.

ساخت واحد تولیدی و فرآوری مواد معدنی در گناباد

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: عملیات اجرایی ساخت واحد تولیدی و فرآوری ۲۰ نوع ماده معدنی در گناباد با هزینه کرد ۲۲۰ میلیارد ریال آغاز شد.

به گزارش ایرنا، محمد صفایی در آیین آغاز عملیات اجرایی ساخت این واحد تولیدی و فرآوری مواد معدنی گفت: تحریم های اقتصادی دشمنان موجب افزایش خوداتکایی کشور شد و فرصت طلایی برای کشور در زمینه‌های مختلف و از جمله اقتصادی را فراهم کرد و موجب شد که ضمن کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی از ظرفیت های موجود بیشتر در مسیر توسعه اشتغال و کارآفرینی و رونق اقتصادی بهره گرفته شود.

وی اظهار کرد: تحریمهای اقتصادی دشمنان موجب افزایش خوداتکایی و فرصت طلایی برای کشور در زمینه‌های مختلف و از جمله اقتصادی را فراهم کرد و موجب شد که ضمن کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی از ظرفیت های موجود بیشتر در مسیر توسعه اشتغال و کارآفرینی و رونق اقتصادی بهره گرفته شود.

صفایی افزود: راه‌اندازی واحد صنایع فرآوری مواد معدنی در گناباد با توجه به قابلیت های مهم منطقه بستر رونق اقتصادی و اشتغال و جهت دهی این ظرفیت ها در مسیر توسعه صادرات را هموار می‌کند.

وی ادامه داد: عملیات اجرایی واحد تولیدی فروسیلیس گناباد هم در زمینی به وسعت ۲۲۰ هزار متر مربع و به اندازه وسعت یک شهرک صنعتی سال گذشته در گناباد آغاز شده و با تکمیل و راه‌اندازی این واحدها گامهای مهمی برای رونق اقتصادی و اشتغال منطقه برداشته می‌شود.

حامد سامانی، رئیس هیات مدیره شرکت تامین آتیه ایرانیان (تایکو) هم در این مراسم گفت: صنایع معدنی، صنایعی تحریم گریزند و توسعه کمی و کیفی آنها برای کاهش تبعات تحریم ها و رونق اقتصادی کشور ضروری است.

وی افزود: حوزه‌های معدنی علاوه بر پوشش شرکت‌های صنایع پایین دستی متعدد، موجب رونق تولید و اشتغال می‌شوند و این در شرایط تحریم های اقتصادی دشمنان نقش مهمی در رونق اقتصادی کشور دارد.

سامانی ادامه داد: با توجه به ظرفیتهای مواد معدنی در کشور و از جمله گناباد توسعه صنایع استخراج و اکتشاف و فرآوری مواد معدنی زیربنای توسعه بهینه و جهت دهی این پتانسیها در مسیر رونق اشتغال و کارآفرینی است.

رئیس هیات مدیره شرکت تامین آتیه ایرانیان (تایکو) گفت: با توجه این که برخی مواد معدنی تنها مختص ایران است و انحصار آنها در اختیار کشورمان قرار دارد، توسعه صنایع فرآوری مواد معدنی علاوه بر تامین بازارهای داخلی موجب جذب سرمایه گذاری ها و رونق صادرات و تقویت بازارهای صادراتی با کشورهای هدف می‌شود.

سامانی افزود: برای موفقیت در این بخش باید زنجیره ارزش داشته باشیم و تحقق این زنجیره نیازمند مواد اولیه و زیرساخت است که با توجه به ظرفیتهای خاص گناباد می‌توان با سرمایه گذاری، بستر این مهم را هموار کرد.

رئیس هیات مدیره شرکت تامین آتیه ایرانیان (تایکو) گفت: به دنبال پیگیری نماینده مردم گناباد و بجستان در مجلس شورای اسلامی و با توجه به ظرفیتهای خاص این منطقه در زمینه مواد معدنی، واحد تولیدی فرآوری مواد معدنی این شرکت در گناباد احداث و با راه‌اندازی آن بستر اشتغال ۴۵ نفر به صورت مستقیم و ۲ برابر آن در شرکت‌های توزیع، پشتیبانی، حمل‌ونقل و بازرگانی به صورت غیر مستقیم فراهم می‌شود.

سامانی افزود: عمده تمرکز ما ایجاد اشتغال نیروهای بومی و ایجاد ظرفیت برای استخراج ۲۰ نوع ماده معدنی این منطقه است.

رئیس هیات مدیره شرکت تامین آتیه ایرانیان (تایکو) همچنین در جلسه با فعالان اقتصادی و ایثارگران گناباد، بازارهای سرمایه را ظرفیت بسیار مهمی برای توسعه و رونق اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری در کشور دانست و گفت: امروز بیشتر از تحریمها، سیاست‌های پولی و بانکی بر اقتصاد کشور تاثیر داشتند.

سامانی افزود: انواع تحریم های دشمنان علیه کشورمان از ابتدی پیروزی انقلاب با برنامه‌ریزی های مسئولان ذیربط تاکنون بی‌اثر شدند و از آنها به عنوان فرصت برای توسعه صنعتی و معدنی و سرمایه‌گذاری بهره گرفته شد لذا تاثیر منفی تحریم ها بر اقتصاد کشور کمتر بود ولی بر خلاف آن برخی سیاست‌های پولی و بانکی به نوعی تاثیر منفی مستقیم بر این مسئله داشتند.

وی اضافه کرد: اگر زمانی دولت و شرکت‌های دولتی بازیگر اصلی بازار سرمایه کشور بودند ولی به دنبال تاکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی‌سازی امروز حداقل یک پنجم جمعیت کشور در بخشهای مختلف اعم از سرمایه گذاری، عضویت در سهام عدالت و غیره به صورت مستقیم و غیر مستقیم در این بازار مشارکت دارند.

رئیس هیات مدیره شرکت تامین آتیه ایرانیان (تایکو) گفت: سرمایه‌گذاری در بازار رمزارزها از ریسک و خطرپذیری بالایی برخوردار است و به دلیل کلاهبرداریهای متعدد در این بخش به هیچ عنوان بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری نیست.

شرکت تامین آتیه ایرانیان (تایکو) به عنوان یک شرکت سهامی عام در زمینه سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی و هولدینگ‌های مالی و اقتصادی و جهت دهی آنها در مسیر اشتغال و کارآفرینی فعالیت می‌کند. مرکز شهرستان۹۳ هزار نفری گناباد در فاصله ۲۸۷ کیلومتری جنوب مشهد واقع است.

خبر

تنها یک درصد از ظرفیت معادن استخراج شده

معاون فنی و حسابرسی امور اقتصادی دیوان محاسبات ضمن اشاره به اینکه براساس تفریغ بودجه تنها کمتر از یک درصد از ظرفیت معادن استخراج شده است، گفت: اگر این عدد را به ۵ درصد برسانیم، ظرفیت عظیم در منابع بودجه‌ای ایجاد می‌شود.

به گزارش فارس، سعید بیت عفری با تاکید براینکه ما در تدوین گزارش تفریغ بودجه سال ۹۹ در بخش معادن، حسابرسی عملکردی را در زمینه شناسایی چگونگی جایگاه معادن در اقتصاد کشور انجام دادیم، گفت: براساس بررسی‌ها تنها کمتر از یک درصد از ظرفیت شناسایی شده معادن یعنی به میزان ۳ میلیارد تن مورد استفاده قرار گرفته است.

وی ادامه داد: تاثیر میزان استخراج معادن تاکنون در اقتصاد کشور و تولید ناخالص داخلی کمتر از یک درصد بوده است و این موضوع نشان می‌دهد، در اقتصاد ظرفیت بالایی برای معادن وجود دارد که می‌تواند برای کاهش وابستگی شدید بودجه به نفت، جایگزین درآمدهای نفتی باشد.

بیت عفری تاکید کرد: اگر بتوان یک درصد منابع حاصل از معادن را در کشور به ۵ درصد رساند، سالانه حداقل ۸۰ هزار الی ۱۰۰ هزار میلیارد تومان در منابع بودجه‌ای ظرفیت ایجاد خواهیم کرد.

معاون فنی و حسابرسی امور اقتصادی و زیربنایی دیوان محاسبات در پاسخ به سوالی مبنی براینکه با وجود این ظرفیت عظیم چرا تاکنون این مهم اتفاق نیافتاده است، گفت: با وجود تاکید مقام معظم رهبری و سیاست‌های کلی ابلاغی در بخش معدن که باید استراتژی بخش معدن تدوین و براساس آن، سیاست‌ها طراحی و اجرایی شود، متاسفانه اقدام اصولی در این رابطه صورت نگرفته است.

وی اظهار کرد: قوانین بودجه سنواتی که برشی یک ساله از برنامه‌های توسعه پنج ساله هستند، بعضا همخوانی با این برنامه‌های توسعه‌ای و اسناد بالادستی ندارند.

برخی مسئولان استراتژی و هدف را در تخصیص منابع سالانه اجرای برنامه‌های توسعه‌ای گم کرده‌اند و این یکی از آسیب‌های مهم درحال‌حاضر است.

بیت عفری با اشاره به کمک مجلس در این زمینه بیان کرد: اگر به گزارش‌های دیوان محاسبات به عنوان یک نهاد نظارتی حرفه‌ای و تحلیل گر مسائل اقتصادی، اسناد بالادستی و تطبیق این اسناد و سیاست‌ها با اجرا و تَرک فعل‌های دستگاه‌های اجرایی؛ توجه و دقت شود، می‌تواند چراغ راهی برای اصلاح و تدوین قوانین باشد.

معاون فنی و حسابرسی امور اقتصادی و زیربنایی دیوان محاسبات در ادامه تاکید کرد: اگر طراحی‌ها و مصوبات و تخصیص منابع در راستای اهداف برنامه‌های توسعه و سیاست‌های کلی صورت بگیرد، قطعا موتور توسعه کشور به حرکت درآمده و تحرک اقتصاد بیشتر خواهد شد.

وی در ادامه در خصوص بحث برگزاری مزایده معادن نیز گفت: موضوع مزایده معادن به معنای وجود مشکلات یا تخلفی در این زمینه طی سال‌های گذشته نیست بلکه طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۰، پروانه بهره‌برداری معادن افرادی که به سراغ فعالسازی و استخراج معادن خود نرفته اند، باطل اعلام شده و باید بار دیگر این معادن به مزایده گذاشته شوند.

روزگار معدن

صنایع فلزی و غیرفلزی

۴ شنبه
۱۵ آبان ۱۴۰۰
۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۶ نوامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۱۹

صبا فولاد خلیج‌فارس در آستانه ثبت رکورد سودآوری

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

این روزها خبرهای خوبی مبنی بر افزایش تولید و سود آوری از شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس به گوش می‌رسد در همین زمینه چیلان با مدیرعامل صبا فولادخلیج فارس به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

◉ بیش از یک سال و نیم از حضور شما در مجموعه صبا فولاد می‌گذرد، در این مدت چه دستاوردهایی برای این شرکت داشته اید؟

در ابتدا لازم است بر یک نکته تاکید کنم که آنچه در صبا فولاد خلیج‌فارس اتفاق افتاده حاصل تلاش جمعی از بهترین‌های صنعت این کشور بوده است. برای آنکه بتوانیم یک سیستم را به شکل دقیق مورد ارزیابی قرار دهیم باید ابتدا تصویری از شرایط اولیه داشته باشیم تا بدانیم که از کجا شروع کرده‌ایم و اکنون در کجا ایستاده‌ایم.

در زمان شروع به کار تیم جدید، پلنت در وضعیت خاموش و با ۱۲ هزار تن موجودی گندله، تعهدات ارزی انجام نشده در بانک مرکزی، برون سپاری بخشی از فعالیت‌های اصلی سازمان، بدون وجود واحد نگهداری تعمیرات با فرآیندهای تنظیم شده، قرار داشت. حقوق پرسنل با وجود عدم هماهنگی در مبالغ معمولاً در هفته دوم هر ماه پرداخت می‌شد و برای شات دان در کارخانه پاداش پرداخت می‌شد و به تبع آن سازمان به متوقف بودن پلنت عادت کرده بود. وضعیت موجودی انبار قطعات یدکی بسیار ضعیف و اطلاعات بسیار محدودی از قطعات یدکی مورد نیاز وجود داشت. بخشی از آب مصرفی کارخانه با تانکر تامین می‌شد و به طور متوسط ۴۲ هزار تن تولید ماهیانه صورت می‌پذیرفت. با داشتن انبارهای متعدد و بدون سیستم کنترل موجودی سرنوشت نامعلومی برای قطعات یدکی و برخی از کالاها وجود داشت و در تمام سیستم حتی یک نفر مسلط به دانش تولید به روش میدرکس حضور کامل نداشت. چارت سازمانی مدونی در اختیار نداشتیم و از ساختار سازمانی شرکت تعریف درستی در دست نبود. این‌ها تنها بخشی از شرایط شرکت در زمان حضور تیم فعلی در کارخانه بود و اکنون پس از گذشت ۱۷ ماه کارخانه در شرایط متفاوتی قرار دارد، با دپو بیش از ۲۲۰ هزار تن گندله و موجودی ریالی ارزی بسیار مناسب، تعهدات ارزی در سامانه بانک مرکزی از منفی ۲۷ درصد به مثبت ۱۸۹ درصد رسیده است و موفق شدیم در این مدت نزدیک به ۲۰۰ میلیون دلار ارز آوری برای کشور داشته باشیم. این در شرایطی است که تمامی ارز حاصل از صادرات به کشور وارد شده و در اختیار سامانه نیما قرار گرفته است.

پرداخت حقوق در نخستین روز هر ماه و با پیاده‌سازی طرح طبقه بندی مشاغل در حال انجام است. پاداش تولید جایگزین پاداش توقفات شد و چارت سازمانی و ساختار سازمانی شرکت با مشاوره دانشگاه تهران ایجاد و به روز رسانی شد. یکی از قوی‌ترین تیم‌های فنی در حوزه تولید (به روش میدرکس) در ایران، در شرکت حضور پیدا کردند و ضمن انجام امور به تربیت تعداد بسیاری از نیروهای بومی پرداختند. توقفات خارج از برنامه به حداقل ممکن رسید و بعضاً زمان توقفات برنامه‌ریزی شده، تا یک پنجم کاهش یافت. واحد نگهداری و تعمیرات و بسیاری واحدهای دیگر ایجاد شد و برخی از عملیات‌های نگهداری تعمیرات با رکوردهای قابل ثبت در کشور به انجام رسید. وضعیت انبارها ساماندهی شد. دستورالعمل‌های کاملی برای تمامی عملیات انبار ایجاد شد و سیستم کنترل موجودی پیاده‌سازی شد. تامین آب از طریق خطوط لوله به انجام رسید و با کاهش بیش از ۲۰ میلیون دلار نیاز ارزی، بخش بزرگی از نیازهای شرکت از طریق بومی‌سازی و در داخل کشور تهیه و تامین شد. مجموعه این فعالیت‌ها باعث شد شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس که در رتبه‌بندی شرکت‌های صندوق بازنشستگی کشوری یکی از ۲۰ شرکت اول به حساب می‌آمد هم اکنون یکی از دو شرکت اول صندوق بازنشستگی کشوری باشد. ثبت نزدیک به ۲۰ رکورد در حوزه تولید باعث شد، فروردین طلایی صبا فولاد خلیج‌فارس با ثبت ۷ رکورد تولید در یک ماه جشن گرفته شود. میزان تولید از متوسطه ۴۲ هزار تن در ماه به بیش از ۹۰ هزار تن رسید و سود شرکت از ۱۱۰ میلیارد تومان در شش ماهه اول سال مالی ۹۹ به بیش از ۱.۲۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت. در حقیقت بودجه از منفی ۷۲ درصد انحراف به مثبت ۵۰ درصد رسید. فروش هایی که به صورت ریالی انجام می‌پذیرفت و سپس مجوز صادرات می‌گرفت، جای خود را به مزایده‌های فروش کاملا شفاف و با حضور همه خریداران داد و محدوده خریداران از چند نفر به چند ده نفر رسید. فروش کارمزدی متوقف شد و تمامی توان تولیدی شرکت در اختیار مواد اولیه خریداری شده خود شرکت قرار گرفت.

رشد صادرات به میزان ۲۲۳ درصد، باعث شد که در سال گذشته شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس به عنوان پیشروترین شرکت در حوزه صادرات فولاد در کشور شناخته شود.

در حوزه خرید مواد اولیه شرکت‌های تولیدی و بازرگانی از کمتر از ۵ شرکت به بیش از ۳۰ شرکت رسیدند و فرصت همکاری با مجموعه صبا فولاد برای همه تامین‌کنندگان کشور باز شد. با همه این تمهیدات موفق شدیم به طور متوسط در خرید مواد اولیه یکی از بهترین عملکردها را در کشور داشته باشیم و در حوزه فروش نیز همچنین.

◉ درباره رویکرد صبا فولادخلیج فارس در دستیابی به رکوردها توضیحاتی دهید.

آنچه در صبا فولاد به‌دست آمده حاصل همدلی، سخت کوشی، صداقت، پاکدستی و احترام به حقوق صاحبان سهام بوده است و در کنار آن میتوان به حضور دانایی و تخصص در واحدهای مختلف سازمان اشاره کرد.

علاوه بر افزایش کمی و کیفی تولید به میزان چشمگیر و قابل ملاحظه، استفاده از بهترین روشهای بازرگانی در خرید و فروش باعث شد تا شرکت صبا فولاد بتواند در مقایسه با دیگر شرکت‌های تولیدی در کشور مواد اولیه خود را با پایین‌ترین نرخ و در زمان مناسب خریداری کند و کالای تولیدی خود را به بالاترین نرخ و بهترین شرایط و در زمان درست به فروش برساند. در برخی موارد نرخ فروش محصولات صبا فولاد از محصول مشابه خود در ایتالیا نیز بیشتر بود و اکنون با توجه به کاهش شدید قیمت‌ها در بازار جهانی شاید رکورد نرخ فروش بریکت در دنیا در اختیار صبا فولاد باشد.

در حوزه خرید تلاش شد تا با تنوع بخشی و تکثر تامین کنندگان، ضمن پایداری و شفافیت بیشتر در تامین مواد اولیه، نرخ‌های رقابتی به‌دست آمده و فشار مالی کمتری نیز بر روی شرکت قرار گیرد و فرصت برابر برای همه تامین‌کنندگان برای حضور در شرکت فراهم شود.

صبافولاد همواره از در اختیار نداشتن سرمایه در گردش رنج می‌برده است. در حوزه فروش نیز همانند حوزه خرید ایجاد شفافیت حداکثری و باز کردن درب شرکت برای ورود همه فعالان صنعت موجب شده بهترین نرخ‌ها برای صبا فولاد استحصال شود. صداقت، پاکدستی، تخصص و دانش موجود در این مجموعه موجب شد روند افزایش سوددهی شرکت در مقایسه با دیگر تولیدکنندگان فولاد در کشور که از شرایط مشابه با صبا فولاد برخوردار بودند افزایش چشمگیری داشته باشد.

◉ عملکرد مالی صبا فولادخلیج فارس را چطور ارزیابی می‌کنید؟

پس از دستیابی به موفقیت‌های فراوان در سال مالی قبلی، جناب آقای دکتر افتخاری ریاست قبلی صندوق بازنشستگی کشوری، افزایش بیش از ۲۶۰ درصدی را برای بودجه ۱۴۰۰ در صبا فولاد اعمال داشتند که در ابتدا با اعتراض بسیاری مواجه شد. زیرا به طور معمول شرکت‌ها پس از یک رشد سریع، مدتی نیاز به دوره تثبیت به منظور ایجاد آمادگی برای انجام رشدهای بعدی دارند. امروز که گزارش عملکرد نه ماهه شرکت استحصال شود و بر اساس فروش‌های انجام گرفته که در سه ماهی پایانی سال در سیستم مالی ثبت خواهد شد، می‌توانم مژده قابل توجهی را به سهامداران معزز شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس داشته باشم. بر اساس عملکرد ۹ ماهه و فروش‌های انجام شده پیش‌بینی می‌شود امسال صبا فولاد بتوانند تا پایان آذر ماه با رشد ۲.۴ برابری نسبت به سال قبل (در مقایسه با بودجه سال گذشته با رشدی معادل ۳.۷ برابر) انشاءالله به سود نزدیک به ۳ هزار میلیارد تومانی دست خواهد یافت. آنچه به‌دست آمده حاصل تلاش جمعی است که بیانیه گام دوم انقلاب را به جد و به صورت عملی سرلوحه قرار دادند تا نشان دهند ما می‌توانیم جمله‌ای زیبا برای سخنرانی در مجالس وضع و خطابه نیست، بلکه عملیاتی است از جنس تولید، بازرگانی، سودآوری، پاکدستی، نوگرایی، جوانگرایی، شفافیت و روشمندی.

تولید محصولات فولادی افزایش می‌یابد

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت، بازار شش ماهه دوم سال را از لحاظ تولید روبه رشد و به لحاظ قیمتی کاهشی یا باثبات دانست.

سیف‌الله امیری در گفت‌وگو با فولادبان، شش ماهه دوم سال را از لحاظ تولید رو به رشد خواند وافزود: بازار فولاد ایران در شش ماه دوم سال به لحاظ حجم و میزان تولید افزایش خواهد داشت.

وی تصریح کرد: برنامه‌ریزی در تامین انرژی به‌ویژه برق و گاز برای واحدهای تولیدی ازجمله فولادسازان برخلاف نیمه اول سال که با قطعی برق همراه بود علت افزایش تولید است.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت ادامه داد: در تابستان امسال زمانی که وزارت نیرو و توانیر به یکباره برق فولادسازان و واحدهای صنعتی را قطع کردند، واحدهای صنعتی غافلگیر شدند و نتوانستند کاهش تولید خود را جبران کنند ولی درحال‌حاضر واحدهای تولیدی با ذخیره شمش تلاش دارند در صورت قطعی برق یا گاز فولادسازان با مشکل کمبود شمش مواجه نشوند.

امیری درباره برآورد نرخ محصولات فولادی در نیمه دوم سال هم گفت: بنظر می‌رسد با کاهش ساخت‌وسازها و فعالیت‌های عمرانی قیمت‌ها هم روند نزولی داشته باشند و یا حتی بنوعی ثبات نرخ در بازارها حاکم شود.

وی در ادامه در پاسخ به سوالی مبنی بر احتمال قطع انرژی به‌ویژه گاز در زمستان امسال افزود: احتمال قطع نشدن برق و گاز صنایع فولادی وجود دارد هرچند شنیده می‌شود احتمال قطعی گاز دیگر صنایع وجود دارد اما ممکن است برق صنایع فولادی و سیمان نرود چون ضرر این دو صنعت در شش ماهه اول امسال چشمگیر بوده است.

حرکت ذوب آهن اصفهان در مسیر توسعه

مدیرعامل ذوب آهن اصفهان گفت: ذوب آهن اصفهان در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۰ با وجود کمبود مواد اولیه و بحران آب، در تولید چدن مذاب ۱۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد داشت و ۱۲ محصول جدید نیز به سبد محصولات این مجتمع اضافه شد.

به گزارش ایسنا، منصور یزدی زاده اظهار کرد: با جهش قابل توجه درآمد، سود خالص این شرکت رشد چشمگیری نسبت به ۶ ماهه اول سال گذشته داشته است.

وی افزود: میزان صادرات ۶ ماهه نخست امسال این مجتمع عظیم صنعتی نیز ۶۰۵ هزار و ۶۰۶ تن است که ارزش دلاری آن ۱۰۵ درصد و تناژ آن ۳۱ درصد رشد داشته است.

مدیرعامل ذوب آهن اصفهان با بیان اینکه در شش ماهه نخست امسال تقریبا ۹۰ درصد سود سال ۱۴۰۰ در ذوب آهن اصفهان ثبت شد و برای نخستین بار حاشیه سود شرکت به بالای ۱۰ درصد رسید، تاکید کرد: شرکت ذوب آهن اصفهان در ۶ ماهه منتهی به شهریور برای هر سهم ۳۳۱ ریال سود محقق کرد که نسبت به مدت مشابه قبل رشد ۲۷۰ درصدی داشته است. سود ناخالص با رشد ۱۹۵ درصدی به ۳۹۳۰ میلیارد تومان و سود خالص به ۲۰۳۶ میلیارد تومان رسید.

وی افزود: ذوب آهن اصفهان در این مدت ۶ پروژه برای تامین پایدار آب کارخانه، ۲ پروژه برای توسعه و بهینه‌سازی ظرفیت تولید و پنج پروژه جهت اصلاح ساختار فنی کارخانه در دست اقدام دارد.

یزدی زاده گفت: ذوب آهن اصفهان با اهداف و شاخص‌های برنامه‌ای خود هر سال تعدادی از پروژه‌های طراحی و توسعه محصول جدید را آغاز و در طی آن، محصولات جدید فولادی در رده فولادهای صنعتی و ساختمانی را تولید و عرضه می‌کند.

به گفته مدیرعامل ذوب آهن اصفهان، در شش ماهه ابتدای امسال و مطابق با اهداف استراتژیک تعریف شده میلگرد آجدار، قطر۱۲، مارک DIN۴۸۸B۵۰۰B، میلگرد ساده قطر ۳۰ مارک ۷۰CR۲، کلاف قطر ۷.۵ کشفی مارک SAE ۱۰۰۸، تیرآهن سبک M سایز۱۴، مارک۳۷، میلگرد ساده سایز ۵۰ مارک ۷۰CR۲، میلگرد ساده سایز ۶۰ مارک ST-۳۷، تیرآهن بال شیبدار، سایز۲۰، مارک ۵۲، میلگرد ساده، قطر ۸۰، مارک ۳۱MN۵، بیلت ۱۳۰*۱۳۰ مارک C۸۲D۲، بیلت ۱۳۰*۱۳۰ مارک CR+C۸۲D۲، آرک تونلیTH۳۶ مارک ۳۱MN۴ و ریل UIC۵۰ تولید شده است.

وی با اشاره به دستاوردهای مهم ذوب آهن اصفهان در نیمه نخست امسال، گفت: انتخاب ذوب آهن به عنوان بنگاه اقتصادی ممتاز وزارت کار، انجام موفقیت آمیز تعمیرات اساسی کوره بلند شماره ۲، بومی‌سازی چرخ و محور قطارهای مانوری در پویش بازرگان ذوب آهن، کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب با اجرای طرح‌های توسعه، تولید میلگرد ۵۰ مارک۷۰CR۲ با ارزش افزوده بالا جهت تامین نیاز کشور، تولید ریل مترو ۵۴E۱ جهت مترو تهران، تولید آرک معدن TH۳۶، صادرات نخستین محموله آرک معدن V۲۱، تولید میلگرد آلیاژی ۳۰، کسب تندیس طلایی و گواهینامه برند سبز، بارگیری مواد فلهای از کشتی به واگن و ارسال به ذوب آهن و دستیابی به رکورد تولید ۲۵ ساله کلاف از جمله این دستاوردها است.

به گفته یزدی زاده، کسب تندیس طلائی و گواهینامه برند سبز، تمدید اعتبار و صدور گواهینامه‌های سیستم‌های مدیریتی استاندارد شرکت، صدور مجدد گواهینامه سیستم مدیریت محیط زیست، انتخاب شرکت ذوب آهن به عنوان بنگاه اقتصادی ممتاز وزارت کار، دریافت تندیس زرین رضایت مندی مشتری و... از جمله جوایز، گواهینامه‌ها و تقدیرنامه‌های اخذ شده توسط شرکت ذوب آهن طی ۶ ماه نخست امسال بود.

تاثیر هزینه فولاد بر نرخ لوازم خانگی، غیرمعمول نیست

شرکت‌های بزرگ فولادسازی اغلب بورسی هستند و ضریب سودشان هم بیش از سه تا چهار درصد نیست و اگر رقم سه یا چهار درصدی سود از هزینه تولید کم شود فقط نرخ هزینه مواد اولیه می‌ماند لذا گرانی فولاد و ورق فولادی به نوعی در زنجیره گرانی در هم تنیده است.چند روز پیش محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهوری با حضور در بازار لوازم خانگی در جریان وضعیت عرضه لوازم خانگی داخلی قرار گرفت و پای صحبت کسبه این بازار نشست.در جریان بازدید مخبر، فعالان بازار لوازم خانگی و تولیدکنندگان مدعی بودند که علت گرانی لوازم خانگی، افزایش هزینه مواد اولیه خصوصا فولاد است. در همین زمینه محمد کشانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد در گفت‌وگو با فولادبان افزود: در دو ماه اخیر نرخ شمش در دامنه ۱۳ هزار تومان در حال ثبات بوده و افزایشی نداشته است اما در ابتدای سال به‌ویژه پنج شش ماه اول آن رشد قیمتی در شمش داشتیم.وی تصریح کرد: درحال‌حاضر بازار در ثبات قیمتی بسر می‌برد و شمش ۱۳ هزار تومان و میلگرد ۱۶ هزار تومان است و علت آن هم این است که در بازار خبری نیست و طرح‌های عمرانی تقریبا در حالت تعطیل و رکود به سر می‌برند.این فعال صنعتی ادامه داد: گزارش‌های ارسالی از بازار هم حکایت از نبود مشتری دارد و قیمت‌ها دست به‌دست می‌شود.کشانی با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید و بالتبع آن افزایش نرخ محصولات افزود: وقتی نهاده‌ها و مواد اولیه شما برای تبدیل به شمش رقمی معادل ۱۲ هزار تومان است، فولادساز نمی‌تواند شمش تولیدی خود را با رقمی معادل ۱۰ هزار تومان بفروشد و این رقم جز زیان و ضرر برای فولادساز نخواهد بودوی گفت: شمش تولیدی با رقمی معادل ۱۲ هزار تومان بعلاوه رقمی معادل حاشیه سود قیمت‌گذاری خواهد شد و هرچقدر که نرخ تمام‌شده مواد اولیه کم باشد نرخ محصول نهایی برای فولادسازان هم کاهشی خواهد بود و فقط رقمی معادل حاشیه سود را برای محصول نهایی اضافه می‌کنند. عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ادامه داد: برای تولید فولاد، زنجیره‌ای از مواد اولیه شامل سنگ‌آهن، گندله، برق و گاز بعلاوه نیروی انسانی جمع می‌شوند تا بتوانند محصول فولاد را تولید کنند و تعیین نرخ آن از مجموع هزینه تولید و حاشیه سود به‌دست می‌آید.

درنتیجه زمانی که نهاده‌های اولیه نرخ افزایشی داشته‌اند نمی‌توان انتظار کالا و محصول ارزان را از تولیدکننده فولاد یا لوازم خانگی داشت. کشانی با اشاره به شکایت و ابراز نگرانی تولیدکنندگان لوازم خانگی از گرانی نرخ محصولات فولادی و ورق تصریح کرد: شرکت‌های بزرگ فولادسازی اغلب بورسی هستند و ضریب سودشان هم بیش از سه تا چهار درصد نیست و اگر رقم سه یا چهار درصدی سود از هزینه تولید کم شود فقط نرخ هزینه مواد اولیه می‌ماند لذا گرانی فولاد و ورق فولادی به نوعی در زنجیره گرانی در هم تنیده است. وی گفت: این جمله که فولاد، گران است و صنایع لوازم خانگی هم گران تولید می‌شود جمله درستی است تولیدکنندگان لوازم خانگی با احتساب هزینه تولید و سود، نرخ نهایی تولیدات خود یعنی یخچال و ماشین لباسشویی را اعلام می‌کنند که دقیقا شرایطی مشابه در صنعت تولید فولاد است. این فعال صنعتی افزود: زنجیره تولید از ابتدا تا انتها چه در صنعت فولاد و چه در دیگر صنایع مانند لوازم خانگی مقدمه و مؤخره یکدیگر به حساب می‌آیند.

نمی‌توان نرخ میلگرد که محصول نهایی است را هشت هزار تومان تعیین کرد درحالی که نرخ شمش ده هزار تومان است این نشدنی است.

روی خط خبر

حضور مدیرعامل «فولاد خراسان» در رویداد بین‌المللی استیل پرایس

هشتمین کنفرانس بین‌المللی «استیل پرایس» با موضوع «فولاد، مواد اولیه و چالش‌های پیش رو»، ۹آبان ماه با حضور رئیس هیات عامل ایمیدرو، در محل هتل المپیک تهران برگزارشد. وجیه اله جعفری، رئیس هیات عامل ایمیدرو در این همایش که با حمایت «مجتمع فولاد خراسان» و دیگر شرکت‌های بزرگ فولادی کشور برگزار شد، به عنوان سخنران افتتاحیه به ایراد سخن پرداخت. کسری غفوری، مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان از مهمانان ویژه این کنفرانس یک روزه است که به موضوع چالش تامین مواد اولیه برای فولادسازان کشور پرداخت. فولاد خراسان، در کنار شرکت‌های فولاد مبارکه، ذوب آهن اصفهان و هلدینگ تخصصی ایمیدرو و جمعی دیگر از شرکت‌های بزرگ حوزه فولادسازی، امسال از حامیان اصلی برگزاری کنفرانس بوده است. رویداد «استیل پرایس» یکی از رویدادهای معتبر سالانه کشور در حوزه فولاد و صنایع وابسته است.

رشد ۸,۲۵ درصدی تولید زغال‌سنگ نگین طبس

بررسی آمارهای منتشره سامانه کدال حاکی از تولید ۱۴۵ هزار و ۱۹۳ تن زغال‌سنگ از سوی شرکت زغال‌سنگ نگین طبس در هفت ماهه ابتدایی امسال است، آماری که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشد ۸,۲۵ درصدی نشان می‌دهد. به گزارش معدن۲۴، در هفت ماهه نخست سال ۹۹ این شرکت ۱۳۴ هزار و ۱۲۱ تن تولید داشت. مجموع فروش زغال‌سنگ نگین طبس تا پایان مهرماه امسال نیز به ۱۵۷۵ میلیارد و ۷۰۷ میلیون ریال رسید.

سرپرست صندوق بازنشستگی فولاد انتخاب شد

«حسین عامریان» با حکم وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، به عنوان سرپرست صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد منصوب شد. به گزارش روابط عمومی صندوق بازنشستگی فولاد، در متن این حکم آمده است: «با عنایت به مراتب تعهد، تخصص و تجربیات ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم شما را به عنوان سرپرست صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد منصوب می کنم. امید است با اتکال به ذات اقدس الهی در انجام وظایف و امور محوله و تحقق منویات رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) و دولت مردمی سیزدهم در وزارت مردم موفق ومویدباشید.» گفتنی است عامریان که از مدیران و صاحب نظران حوزه بازار سرمایه، بازرگانی و سرمایه‌گذاری است پیش از این مدیرعامل و عضو هیئت مدیره هلدینگ سرمایه‌گذاری سعدی بوده است.

برگزاری جلسه معارفه مدیر کارخانه سیمان ماهان کرمان

در جلسه ای مراسم معارفه مدیر جدید کارخانه سیمان ماهان کرمان برگزار شد. به گزارش روابط عمومی شرکت سیمان ماهان کرمان، جلسه معارفه مدیر کارخانه سیمان ماهان کرمان تشکیل شد و اکبر عباسپور به عنوان مدیر کارخانه سیمان ماهان کرمان معرفی شدند. در این جلسه حسن درویش مدیریت عامل شرکت سیمان ماهان کرمان ضمن تشکر از مسعود شاکری، از همه مدیران،رؤسا و سرپرستان کارخانه خواستند برای تداوم روند رو به رشد کارخانه نیاز به همدلی و مشارکت همه کارکنان است.تداوم کیفیت برتر تولید و کاهش هزینه ها از جمله اهداف شرکت سیمان است که باید مدنظر قرار گیرد.

گام بلند کوماتسو برای برقی کردن ماشین آلات معدنی

گروه معدن

فرآیند تغییر شکل معدن‌ها به مناطقی تمام الکتریکی چند سالی می‌شود که در حال انجام است و این موضوع با سرعت بالاتری این روزها دنبال می‌شود. شرکت‌های پیشرو از جمله کوماتسو در این زمینه فعالیت‌های خود را چند سالی می‌شود که شروع کرده‌اند و قصد دارند طی سال‌های آینده آن را افزایش دهند. به گزارش معدن نیوز، به تازگی و برای برداشتن گامی دیگر به سمت الکتریکی کردن فرآیندهای معدنی، کوماتسو قرارداد همکاری با شرکت پروترا، تولیدکننده فناوری برق رسانی وسایل نقلیه، برای برقی کردن ماشین‌های استخراج زیرزمینی نسل بعدی منعقد کرده است. طرفین اعلام کردند که شرکت پروترا فناوری سیستم باتری سری H خود را به کوماتسو برای توسعه LHDهای الکتریکی با باتری، مته‌ها و پیچ‌ها برای استخراج سنگ سخت زیرزمینی عرضه خواهد کرد. به دنبال آن، کوماتسو قصد دارد از سیستم‌های باتری با کارایی بالا این شرکت برای توسعه ماشین‌های نمونه اولیه در امسال قبل از آغاز تولید تجاری مورد انتظار در سال ۲۰۲۲ استفاده کند. گرت جویس، رئیس شرکت پروترا، گفت که این شرکت برای ورود به بازار تجهیزات معدن و ایجاد روابط خود با کوماتسو اشتیاق داشته و قصد دارد محصولات جدیدی را نیز تنها برای این شرکت ایجاد نماید. او گفت که تغییر به فناوری باتری- الکتریکی به معنای کمک به حفاظت از هوای پاک معادن زیرزمینی و در عین حال ارائه «راه‌حل فناوری با کارایی بالا» برای بهبود ایمنی و قابلیت اطمینان است. جاش واگنر، معاون معدن سنگ در کوماتسو، گفت که استفاده از فناوری باتری شرکت پروترا این شرکت را قادر می‌سازد تا «راه‌حل‌های پایدار فزاینده ای» را به مشتریان ارائه دهد. این قرارداد دومین همکاری بین پروترا و کوماتسو است. این دو شرکت قبلاً توافقی را اعلام کردند که پروترا سیستم‌های باتری پیشرو در صنعت خود را برای پشتیبانی از کوماتسو در برق‌سازی نخستین بیل‌های هیدرولیک متوسط خود تامین می‌کند. کوماتسو برای سال‌ها به پیشبرد فناوری هایی برای کاهش اثرات زیست‌محیطی از طریق توسعه محصول کمک کرده است، از طریق ابتکاراتی مانند بیل‌های هیدرولیک هیبریدی خود که در سال ۲۰۰۸ شروع به کار کرد، که نخستین تجهیزات ساخت‌وساز هیبریدی در جهان را در بازار نشان داد. امسال، کوماتسو همچنین اتحاد جدید گازهای گلخانه‌ای (GHG) خود را با مشتریان در میان گذاشت تا آنها فعالانه در برنامه‌ریزی محصول، توسعه، آزمایش و استقرار نسل بعدی تجهیزات و زیرساخت‌های معدنی با انتشار صفر همکاری کنند. هدف اولیه این اتحاد، پیشبرد مفهوم کامیون کوماتسو به عنوان یک وسیله نقلیه باربری است که می‌تواند با منابع انرژی مختلف از جمله برق دیزلی، برقی، واگن برقی (سیمی)، نیروی باتری و حتی سلول‌های سوختی هیدروژنی کار کند. کوماتسو در مورد قرار داد جدید خود می‌گوید که سیستم‌های باتری پروترا از فناوری پیشرو در صنعت و طراحی قابل تنظیم برای استفاده در انواع وسایل نقلیه بهره‌مند است. بهترین سیستم‌های باتری در کلاس پروترا در بیش از ۲۰ میلیون مایل خدماتی که توسط وسایل نقلیه ترانزیت پروترا پیش از این استفاده شده و توسط سازندگان خودروهای تجاری در کلاس جهانی برای تامین انرژی خودروهای سنگین از جمله تجهیزات ساختمانی انتخاب شده، ثابت شده است. سیستم‌های باتری پروترا یک برنامه کاربردی برجسته برای تنظیمات معدنکاری محدود و زیرزمینی ارائه می‌کنند که در آن ایمنی و دوام از اهمیت بالایی برخوردار است، در حالی که به کاهش آلودگی هوا و صدا از طریق فناوری باتری- الکتریکی کمک می‌کند. پروترا از آزمایش‌های دقیق استفاده می‌کند تا اطمینان حاصل کند که بسته‌های باتری به گونه‌ای طراحی شده‌اند که در شرایط سخت مقاوم باشند و آخرین استانداردهای ایمنی عملکردی را برآورده یا فراتر از آن داشته باشند. سیستم‌های باتری پروترا دارای تهویه حرارتی مایع، سنسورهای نظارتی در سراسر بسته باتری، و همچنین ویژگی‌های محافظ فعال و غیرفعال مانند مقاومت در برابر انتشار غیرفعال برای جداسازی سلول‌های باتری در موارد نادر یک رویداد حرارتی هستند.

سنگ آهن در سرازیری

آخرین نرخ سنگ آهن وارداتی خلوص ۶۲ درصد در چین با توجه به تداوم جو منفی بازار کاهش داشت و این بار با ۳.۴۵ دلار افت به ۱۰۳.۳دلار هر تن خشک سی اف آر چین رسیده است.

به گزارش فولاد ایران، نقدینگی بازار کم است و با توجه به تداوم برنامه کاهش تولید فولاد چین در زمستان منفی تر هم خواهد شد.

در این شرایط تقاضا برای سنگ آهن خلوص متوسط با نرخ مناسب تر بیشتر شده است.

عرضه جهانی سنگ آهن کاهش می‌یابد؟

شرکت معدنی واله برزیل بر این باور است که عرضه جهانی سنگ آهن در سال ۲۰۲۲ می‌تواند در مقایسه با سال ۲۰۲۱ تا ۴۰ میلیون تن کاهش یابد.

علت این برآورد این است که عرضه‌کنندگان بزرگ سنگ آهن از جمله برزیل، هند و سی‌ای اس تمرکز بیشتری بر بازارهای داخلی خود دارند. انتظار می‌رود عرضه استرالیا هم کاهش یابد.

به گزارش فولاد ایران، چنین سناریویی می‌تواند تا حدی پیش‌بینی تقاضای کمتر چین را به دلیل کاهش تولید فولاد جبران کند.

کاهش مصرف انرژی، کمبود برق و بازی‌های المپیک زمستانی پکن دلایل اصلی اقدام چین برای کاهش تولید فولاد و در نتیجه افت تقاضای سنگ آهن می‌باشد.

استفاده از عناصر خاکی کمیاب کاهش می‌یابد؟

پیش‌بینی شده در حالی که چین به استفاده از موتورهای آهنربایی دائم در خودروهای برقی خود ادامه می‌دهد، اما اروپا تلاش می‌کند تا استفاده از مواد مغناطیسی و به‌ویژه عناصر خاکی کمیاب را کاهش دهد.

به گزارش فولاد ایران، در واقع این تاکتیک اتحادیه اروپا مبتنی بر استراتژی گسترده‌تری با هدف محافظت از صنایع خود در برابر نوسانات احتمالی نرخ است. چرا که چین با توجه به انحصار فعلی آن بر عرضه عناصر خاکی کمیاب قدرت بازار را در دست دارد.

از سال ۲۰۱۱، این غول آسیایی صادرات عناصر خاکی کمیاب را محدود کرده و بازار جهانی شاهد افزایش نرخ تقریبی ۷۵۰ درصدی و ۲۰۰۰ درصدی برای نئودیمیم و دیسپروزیم بوده است.

البته علی‌رغم تلاش‌های اروپا، تولید آهنربای دائم با توجه به راندمان بالای آن به طور کامل متوقف نخواهد شد. در واقع، در سال ۲۰۲۰، ۷۷ درصد از بازار خودروهای برقی از موتورهای آهنربایی دائمی استفاده می‌کردند، نسبتی که در پنج سال گذشته نسبتاً ثابت مانده است.

بهبود تقاضای فولاد اروپا هنوز شکننده است

یوروفر بر این باور است که مصرف فولاد اتحادیه اروپا نیمه نخست سال ۲۰۲۱ روندی صعودی داشته ولی احتمالا تقاضا دیگر به اوج رسیده و روند رشد آن آرام شده است.انتظار می‌رود رشد صنایع مصرف‌کننده فولاد اروپا تا پایان سال ۲۰۲۱ ادامه یابد، البته با سرعت کمتری.

به گزارش فولاد ایران، تا سه ماهه اول سال ۲۰۲۲، بیشتر اختلالات فعلی زنجیره تامین بازار جهانی فولاد باید از بین رفته یا به میزان قابل توجهی کاهش یافته باشد.

این چاش‌ها شامل کمبود برخی مواد اولیه حیاتی، کمبود نیمه هادی‌ها که صنعت خودرو را تحت تأثیر قرار داده، افزایش هزینه تامین انرژی و کرایه حمل، اجرای کند برنامه‌های واکسیناسیون در برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا و تأثیر منفی همه گیری کرونا بر بازارها بوده است.

قرار است مصرف فولاد در سال ۲۰۲۱ به طور کلی ۱۳ درصد افزایش یابد و تا سال ۲۰۲۲، با بهبود خفیف اما مستمر تقاضای فولاد، به بالاتر از سطح سال ۲۰۱۷ بازگردد و ۴.۷ درصد خواهد شد.

به همت و مشارکت فولاد هرمزگان:

کلنگ ساخت مهدیه بزرگ بندرعباس به زمین خورد

با مشارکت فولاد هرمزگان و پیگیری امام جمعه بندرعباس و سپاه امام سجاد(ع) کلنگ ساخت مهدیه بزرگ هیئت رزمندگان بندرعباس بر زمین خورد.

حجت‌الاسلام دکتر عبادی‌زاده امام جمعه بندر ساخت این مهدیه بزرگ را جزو آرزوهای مومنان بندرعباس خواند و از پای کار آمدن مدیرعامل فولاد هرمزگان برای آغاز این پروژه تشکر و قدردانی کرد.

مدیرعامل فولاد هرمزگان نیز ضمن قدردانی از امام جمعه بندرعباس برای پیگیری آغاز ساخت پروژه مهدیه آسایش و آرامش کنونی جامعه را از ایثارگری‌های رزمندگان اسلام خواند و اظهار داشت.

امیدوارم هر چه زودتر هیئت‌های مذهبی در این محل راه‌اندازی شده تا یاد سرور آزادگان امام حسین(ع) را زنده نگه دارند خدا را شاکریم که امروز شاهد کلنگ‌زنی هستیم.

این مهدیه بزرگ حدود ۴۰۰۰ متر مربع وسعت دارد و شامل بخش‌های خواهران، برادران، سالن آمفی‌تئاتر و بخش تجاری برای درآمدزایی و گردش مالی آن می‌باشد.

www.Gostaresh.news

باما
سبک زندگی اقتصادی را
گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

وزارت نیرو
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
(سهامی خاص)

آگهی برگزاری مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان در نظر دارد عملیات اجرایی به شرح زیر را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

شماره مناقصه	موضوع مناقصه	محل تامین اعتبار	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)
۴۰۰-۳-۱۴۸/۳	مدیریت بهره‌برداری و خدمات مشترکین منطقه سمیرم	جاری	۳۷,۸۹۴,۵۲۱,۷۷۴	۱,۲۶۶,۸۳۵,۰۰۰
۴۰۰-۳-۱۸۰	مدیریت بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آب در منطقه سه اصفهان	جاری	۳۰,۶۵۳,۱۵۸,۸۱۹	۱,۰۴۹,۵۹۴,۰۰۰

مهلت تحویل اسناد به دبیرخانه معاملات شرکت اتاق۲۹۲: تا ساعت: ۱۳:۰۰ روز شنبه به تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹
تاریخ گشایش اسناد مناقصه: ازساعت ۰۸:۰۰ صبح روز یکشنبه به تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۳۰
دریافت اسناد: سایت اینترنتی
شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان WWW.abfaesfaha.ir
پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات WWW.iets.mporg.ir
شماره تلفن گویا: ۸-۳۶۶۸۰۰۳۰-۰۳۱ (داخلی ۳۳۴)

نام روزنامه: روزگارمعدن تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۰۸/۱۵
شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان

روزگار معدن

استان‌ها

۶ شنبه
۱۵ آبان ۱۴۰۰
۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۶ نوامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۱۹

روی خط خبر

اخطار به ۱۲ معدن غیر فعال در چهارمحال و بختیاری

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن وتجارت چهارمحال و بختیاری از غیر فعال بودن ۳۳ معدن در استان خبر داد و گفت: به ۱۲ معدن اخطار داده شده است.

مهرداد قاسمی دستگردی در گفت‌وگو با مهر، با بیان اینکه ۱۲۱ معدن در چهارمحال و بختیاری در حال فعالیت است، اظهار کرد: فعالیت معادن در استان نسبت به سال گذشته ۲۲ درصد افزایش یافته است.

وی به غیر فعال بودن ۳۳ معدن در استان اشاره کرد و ادامه داد: ۱۰ معدن به دلیل تعارض با منابع طبیعی، جهاد کشاورزی و مشکلات اجتماعی غیر فعال شده است.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن وتجارت چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه درخواست خلع ید برای هشت معدن غیر فعال به وزارت صنعت، معدن وتجارت ارسال شده است، عنوان کرد: برای ۱۲ معدن دیگر اخطار فعالیت ارسال شده است که در صورت عدم شروع مجدد فعالیت معادن خلع ید می‌شوند.

دستگردی بیشترین تولید معادن استان را «سنگ لاشه» دانست و افزود: سنگ «مرمر»، «آهک»، «سیلیس»، «سنگ‌نما»، «گچ»، «خاک نسوز» و مواد اولیه «سیمان» از جمله تولیدات معدنی چهارمحال و بختیاری است.

وی به اکتشاف معدن طلا در «هوره» اشاره کرد و گفت: مطالعات اولیه پس از دو سال به پایان رسید و طرح اکتشافی از ابتدای امسال در این منطقه آغاز شده است.

تامین ۲۰ هزارتن از سیمان زلزله‌زدگان اندیکا

رئیس بنیاد مستضعفان گفت: این بنیاد تامین ۲۰هزار تن سیمان مورد نیاز مناطق زلزله زده اندیکا را تقبل کرد.

به گزارش ایرنا، سید پرویز فتاح در بازدید از مناطق زده اندیکا در جمع خبرنگاران بیان کرد: بنیاد مستضعفان سیمان مورد نیاز برای بازسازی این مناطق را برعهده گرفته است و بر اساس برآورد بنیاد مسکن، سیمان مورد نیاز برای بخش مسکن ۱۲ هزار تن است.

وی افزود: ۸ هزار تن دیگر نیز برای اماکن عمومی مانند مدارس تقبل شد و در مجموع ۲۰ هزار تن به صورت رایگان توسط بنیاد مستضعفان تامین خواهد شد.

فتاح اظهارکرد: با توجه به خسارت زلزله به این مناطق و از بین رفتن لوازم خانگی برخی از منازل، این بنیاد تامین سه هزار دستگاه یخچال و بخاری، یک هزار و ۵۰۰ تخته فرش ماشینی ۹ متری را عهده‌دار شد و به زودی توزیع این لوازم خانگی در این مناطق آغاز می‌شود.

وی ادامه داد: ۲ هزار بسته معیشتی نیز به ارزش ریالی ۱۲ میلیارد ریال برای توزیع میان خانوارهای محروم منطقه در نظر گرفته شده است.

رئیس بنیاد مستضعفان گفت: علاوه بر این موارد، بنیاد مستضعفان برای احداث ۱۰۰ واحد مسکونی مددجویان کمیته امداد و ۴۵۰ واحد مسکونی محرومان این منطقه وارد میدان می‌شود.

وی افزود: با توجه به بازدید و گزارش آسیب‌های وارده به عشایر این منطقه، بنیاد مستضعفان با همکاری سپاه پاسداران، نسبت به تکمیل ۶۰۰ واحد آغل آسیب‌دیده احشام عشایر اندیکا، اعتباری را تخصیص داد و با همکاری بنیاد مسکن، جاده هشت کیلومتری چلو به روستای سرشط احداث می‌شود.

بلاتکلیفی ۶۰ درصد مهندسان معدن

به گفته عضو هیات مدیره نظام مهندسی معدن استان کرمانشاه، نزدیک به ۶۰ درصد مهندسان معدن در کرمانشاه بیکار هستند و یا در رشته‌های غیرمرتبط مشغول به فعالیت می‌شوند.

مرتضی عزیزی در گفت و گو با ایسنا، با بیان اینکه متاسفانه اشتغالزایی برای فارغ التحصیلان رشته‌های مرتبط با معدن و اعضای نظام مهندسی معدن بسیار کم است اظهار کرد: از حدود ۷۵۰ نفر عضوی که نظام مهندسی معدن استان کرمانشاه دارد تنها نزدیک به ۳۰ درصد آنها در مشاغل معدنی فعالیت دارند و مابقی یا بیکار می‌مانند و یا در رشته‌های غیرمرتبط فعالیت می‌کنند.

وی ادامه داد: دلیل این امر ضعف قانون در واگذاری معادن است که امکان واگذاری معدن به افراد غیرمتخصص فقط با داشتن گواهی صلاحیت وجود دارد و این امر باعث شده آمار بیکاری مهندسان معدن بالا باشد.

عضو هیات مدیره نظام مهندسی استان کرمانشاه با بیان اینکه در مراحل بعدی فعالیت‌های معدنی بعد از واگذاری، از جمله اکتشاف، بهره‌برداری و یا فرآوری، نظارت و مسئولیت فنی به مهندسان معدن واگذار می‌شود، گفت: اشتغالزایی این بخش نیز بسیار کم و تنها حدود ۲۰۰ نفر است. عزیزی تاکید کرد: با توجه به اینکه تعداد معادن در کرمانشاه خیلی زیاد نیست، تناسبی بین اشتغالزایی که صورت می‌گیرد با فارغ التحصیلان و مهندسان معدن وجود ندارد.

وی، نبود بازار کار را باعث عدم گرایش جوانان برای تحصیل در رشته‌های مرتبط با معدن دانست و اضافه کرد: برای مثال زمانی دانشگاه آزاد اسلام آبادغرب رشته اکتشاف را در چارت آموزشی خود قرار داد اما مورد استقبال قرار نگرفت. عضو هیات مدیره نظام مهندسی معدن استان کرمانشاه از درآمد پایین مهندسان معدنی که مشغول به فعالیت هستند هم یاد کرد و افزود: حقوق این افراد گاهی از کارمندان هم کمتر است.

مشکلات ادامه‌دار نفس معادن را گرفت

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

معدن‌داران خراسان‌جنوبی درگیر زنجیره‌ای از مشکلات از قبیل فرسودگی‌های ماشین‌آلات، حقوق دولتی، قوانین دست و پاگیر و تحریم و تورم، گیر افتاده‌اند و این مشکلات نفس معادن استان را بسته است.

به گزارش فارس، استان کویری خراسان‌جنوبی با داشتن معادنی غنی به عنوان پیشانی معدنی کشور شناخته می‌شود و پرداختن به مزیت‌های معدنی پنجره پیشرفت را به روی استان باز می‌کند.

در سال‌هایی که گذشت با توجه به تحریم‌های سنگینی که از غرب بر ایران تحمیل شد، مشکلات متعددی از قبیل واردات ماشین‌آلات روبه رو شدند ولی اکنون علاوه بر این گویا قوانین داخلی از حقوق دولتی، افزایش هزینه‌های تولید و قوانین دست و پاگیر دیگر باعث مشکلات دیگری شده است که گویا در صورت ادامه‌دار بودن باعث تعطیلی معادن خراسان‌جنوبی می‌شود.

با توجه به تحریم‌های وضع شده علیه کشور، ورود ماشین‌آلات معدنی با محدودیت فراوان روبه‌رو شده که در آینده ضربه‌های جبران‌ناپذیری را بر بخش معدن استان خراسان‌جنوبی وارد کند.

ماشین‌آلات فرسوده و لوازم یدکی بی‌کیفیت

داریوش افتخاری از معدن‌داران خراسان‌جنوبی در زمینه مشکلات حمل‌ونقل، گفت: تابع تعرفه‌های اداره‌کل حمل‌ونقل هستیم و مقرر شده است که براساس تعرفه‌های مشخص شده محصولات معادن حمل شود.

وی ادامه داد: مشخص شد که مشکل حمل‌ونقل فقط برای یک تعداد معادنی خاص بود که با این وضعیت این مشکل رفع شد و به صورت عمده همه معادن درگیر این موضوع نبودند.

به گفته وی مشکل اصلی معادن این است که هزینه‌های تولید بالا رفته است و برای تهیه ماشین‌آلات و تجهیزات و بازسازی معادن با مشکل روبه رو هستیم.

افتخاری عنوان کرد: برای تهیه وسایل یدکی ماشین‌آلات هم مشکل داریم چرا که کالای مرغوب پیدا نمی‌شود و کالای با کیفیت پایین تهیه می‌شود که بعد از مدتی دوباره نیاز به تعویض دارد و هزینه‌های چندباره را تحمیل می‌کند.

مشکل حقوق دولتی

این معدن‌دار خراسان‌جنوبی مشکل دیگر را حقوق دولتی دانست که افزایش زیادی داشته است و به دلیل ناگهانی ابلاغ شدن آن در برج ۱۰ سال گذشته و تصویب بر روی تولید سال ۹۹ نخستین ایراد آن بود.

افتخاری تصریح کرد: حقوق دولتی هر سال در ابتدای سال تعیین می‌شود ولی سال ۹۹ در آخر سال تعیین شد و برای برخی معادن نرخ اعلام شده ۷ برابر افزایش داشته است.

وی بیان کرد: حقوق دولتی باید از بهای ذاتی ماده معدنی گرفته شود که اکنون از درصد فروش گرفته می‌شود و مشکلاتی را ایجاد کرده است.

به گفته وی نکته مهم این است که معادن با هم تفاوت دارد و معدنی که در بهترین نقطه کشور قرار دارد یا معدنی که به راحتی استخراج دارد با معدنی که در محروم‌ترین نقطه کشور با مشکلات فراوان و سختی‌های زیاد استخراج دارد، متفاوت است و باید نرخ حقوق دولتی هم بر این اساس دیده شود.

افتخاری اعلام کرد: سازمان نظام مهندسی معدن یک کار کارشناسی شده براساس همین معیارها تهیه کرده بود ولی به آن توجهی نشد و نیاز است که حقوق دولتی اصلاح شود، در غیر این صورت بسیاری از معادن کوچک و متوسط ورشکسته خواهند شد.

قوانین با افزایش هزینه برای معادن

این معدن‌دار خراسان‌جنوبی با اشاره به اینکه یک سری قوانین دقیقاً در امسال با وجود تمام مشکلات شروع به اجرایی شدن کردند، گفت: یکی از این قوانین درصدی از فروش معدن باید برای حفظ و احیا محیط‌زیست بود.

افتخاری افزود: این قانون سال‌ها بدون اجرا باقی مانده بود و امسال که معدن‌داران مشکلات فراوانی از تورم و گرانی و کرونا و تحریم روبه رو هستند، اجرایی شده است.

به گفته وی معادن حقوق دولتی را برای همین موارد پرداخت می‌کنند و مشخص نیست دلیل اینکه باری دیگر هم باید مبلغی را به دولت بدهیم به چه دلیل است و آن حقوق دولتی در کجا هزینه می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: زمانی که گفته می‌شود یک درصد از فروش باید در نظر گرفته شود یعنی ۱۰ درصد از سود معدن‌دار باید پرداخت شود و زمانی که برای حقوق دولتی ۴ درصد از فروش را می‌خواهند یعنی ۴۰ درصد از سود از بین می‌رود.

توجه به ده‌ها مزیت اقتصادی معادن

این معدن‌دار خراسان جنوبی اظهارکرد: امسال به اسم مانع‌زدایی‌ها نامگذاری شده است اما برعکس عمل می‌شود و با وجود اینکه هزینه‌ها و تورم بالا رفته است، مشکلات دولت و بارهای مالی که تحمیل می‌کنند هم افزایش یافته است. افتخاری با تأکید بر اینکه معادن باعث رونق در مناطق می‌شود، عنوان کرد: به ویژه در خراسان‌جنوبی که بیشتر معادن در مناطق مرزی احداث شده‌اند و باعث جلوگیری از مهاجرت و اشتغال جوانان شده‌اند.

وی بیان کرد: مشکلات کنونی معادن اگر ادامه‌دار باشد باعث تعطیلی خیلی از معادن استان خراسان‌جنوبی خواهد شد.

به گفته وی سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف باید در نظر داشته باشند که در مناطق مختلف آیا اشتغال‌زایی مهم است یا قوانین دست و پاگیر که باعث هزینه‌های بالا می‌شود و آسیب‌های جدی به معادن می‌زند.

افتخاری تأکید کرد: با همکاری و همراهی و توجه به توسعه و صلاح استان می‌توان شاهد رونق اقتصادی باشیم و معادن ده‌ها مزیت اقتصادی دارند که با حمایت‌ها به آن دست پیدا می‌کنیم چرا که تأمین‌کننده مواد اولیه بسیاری از صنایع هستند. وی عنوان کرد: متأسفانه خبری پیچیده است که نمایندگان مجلس در نظر دارند که ۵ درصد از فروش معادن را علاوه بر دیگر موارد به صورت اجباری گرفته و به فرمانداری‌ها بدهند که این اگر مصوب شود ضربه آخر را می‌زند و بدنه نیمه جان معادن خراسان‌جنوبی برای همیشه تعطیل می‌شود.

هزینه بالای ماشین‌آلات دست دوم

احمد پروین، نایب رئیس خانه معدن خراسان‌جنوبی نیز در زمینه مشکلات معادن استان عنوان کرد: معضل اصلی کنونی معادن حقوق دولتی است که استان‌های مختلف در حال پیگیری برای اصلاح آن هستند ولی هنوز نتیجه‌ای نداشته است. وی اضافه کرد: موضوع دیگری که این مشکل را حادتر کرده، تورم است چرا که افزایش هزینه‌های تولید را در پی داشته است. به گفته وی بحران بعدی در بخش ماشین‌آلات و تجهیزات است که فرسوده شده‌اند و اجازه ورود ماشین‌آلات جدید به دلیل تحریم‌ها وجود ندارد و دستگاه‌های دست دوم نیز به سختی یافت می‌شود و اگر پیدا شود با قیمت‌های بسیار بالایی وجود دارند که معدن‌دار متوسط از عهده خرید آن برنمی‌آید.

افزایش هزینه تولید و ثبات نرخ فروش

نایب رئیس خانه معدن خراسان‌جنوبی با بیان اینکه هزینه‌های حمل زمینی در بخش معادن سنگ به اروپا زیاد است، گفت: رقیب اصلی ما در این بخش ترکیه است که زیرساخت‌های دریایی خوبی دارد ولی نبود زیرساخت‌ها برای ما هزینه‌های سنگینی وارد کرده است. پروین تصریح کرد: هزینه‌های حمل به دنبال خود تعطیلی بخش عظیمی از معادن را به دنبال دارد به دلیل اینکه معادن نمی‌توانند هزینه‌ها را کاهش دهند. وی مطرح کرد: هزینه‌های تولید ۳ تا ۴ برابر شده است اما نرخ فروش را نمی‌توان افزایش داد چرا که بازار جهانی این نرخ را قبول نمی‌کند و با افزایش نرخ توسط رقبا حذف خواهند شد و بازار داخلی هم ظرفیت این گرانی و این مقدار تولید را ندارد. به گفته وی مشکلات موجود نفس‌گیر شده است چرا که از ماشین‌آلات فرسوده، لوازم یدکی گران، هزینه‌های تولید بالا، تورم و تحریم و قوانین سفت و سخت همه با هم به معدن‌دار فشار می‌آورد.

مشکلات چند برابری معادن سنگ

نایب رئیس خانه معدن خراسان‌جنوبی اظهارکرد: مشکلات برای معادن سنگ خیلی بیشتر است چرا که فلز نیاز بازار است و نرخ جهانی که افزایش یابد در داخل هم قیمت‌ها افزایش پیدا می‌کند. پروین با اشاره به اینکه اگر هزینه‌های تولید از فروش همچنان بالاتر باشد راه‌حلی به جز تعطیلی معادن وجود ندارد، مطرح کرد: تسهیلات فوری بدون بهره با تنفس به معدن‌دار داده شود تا تعادلی ایجاد شود که از این روکود عبور کنیم.

توجه به شرایط معدنی مختلف

وی اضافه کرد: حقوق دولتی و قوانین دیگر در حال اجرا، تیر خلاصی است که نهادهای قانونی باید با توجه به شرایط هر معدن، لازم است که متفاوت دیده شود و یک قانون برای تمام معادن تعمیم داده نشود. نایب رئیس خانه معدن خراسان‌جنوبی با بیان اینکه مشکل اینجا است که معادن بزرگ با گردش مالی بالا به چشم می‌آیند و مسئولان براساس درآمد آنها تصمیم می‌گیرند، افزود: ولی آن معادن کوچک و متوسطی که در مناطق محروم و دور افتاده قرار دارند، دیده نمی‌شوند و یک قانون برای همه یکسان اجرا و باعث نابودی این معادن می‌شوند. پروین تصریح کرد: معادن کوچک و متوسط در دنیا یکی از بازوان اصل توسعه اقتصادی هستند که بار توسعه استان و منطقه را به دوش می‌کشند و تعادل را رعایت می‌کنند در همین راستا مسئولان کشوری باید این به این موضوعات توجه کنند.

رتبه ۴ کشوری در تعداد معادن و اشتغال

یداللهی، روابط عمومی سازمان صنعت، معدن وتجارت استان با بیان اینکه ۶ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تن ذخایر معدنی استان است و ۵۰ نوع ماده معدنی در استان شناسایی و استخراج می‌شود، افزود: خراسان‌جنوبی در بخش تعداد معادن و اشتغال رتبه ۴ کشوری و در بخش ذخیره معدنی رتبه ۷ کشوری را دارد.

روابط عمومی سازمان صنعت، معدن وتجارت خراسان‌جنوبی با بیان اینکه از ابتدای امسال ۱۵ پروانه بهره‌برداری صادر شده است، گفت: در مجموع ۶۹۸ پروانه معدنی در استان داریم که ۵۰۰ پروانه فعال هستند و ۱۳ هزار نفر اشتغال‌زایی داشته‌اند. یداللهی در زمینه تسهیلات نیز عنوان کرد: طبق ابلاغیه وزارت صنعت، معدن وتجارت، واحدها و فعالان معدنی که تمایل به خرید از تولیدکنندگان ماشین‌آلات معدنی ساخت داخل را دارند می‌توانند از تسهیلات صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی بهره‌مند شوند. به گفته وی مشکلات به صورت کشوری است و تحریم‌ها نقش اساسی داشته‌اند و لازم است مسائل و مشکلات به صورت ملی رفع شود.

و اما...

نکته مهم و قابل توجه در این بخش این است که معادن در استانی مانند خراسان‌جنوبی مزیت‌های فراوانی مانند جلوگیری از مهاجرت و اشتغالزایی را در پی دارد و در همین راستا رفع مشکلات معدن‌داران استان از اهمیت بالایی برای استانی محروم و مرزی خراسان‌جنوبی دارد. همچنین مسئولان کشوری و نمایندگان مجلس باید به این نکته توجه کنند که قوانین تعیین شده باید متناسب با شرایط معادن مختلف، متفاوت دیده شود چرا که یک قانون تعمیم داده شده به تمام معادن، باعث تعطیلی خیل عظیمی از معادن کوچک و متوسط می‌شود.

غفلت از ظرفیت گردشگری معدن در کرمان

استاندار کرمان با تشریح ظرفیت‌های مختلف و متنوع این استان در بخش‌های گردشگری گفت: به طور مثال ظرفیت گردشگری معدن با ۵۰۰ متر حفاری زیرزمین متروکه شده که باید برای جذب گردشگر آماده‌سازی شود.

به گزارش ایرنا، علی زینی وند با اشاره به شرایط چهار فصل این استان که کویر و دیگر مظاهر طبیعت را در کنار هم دارد اظهارکرد: کرمان ظرفیت‌های گردشگری بسیاری دارد که برای فعال‌سازی آنها نیاز به مطالبه عمومی همه مردم و مسئولان هست.

وی با اشاره به ضرورت ایجاد کمپ هتلینگ در کرمان اضافه کرد: باید از ظرفیت‌ها و مزیت‌های استان استفاده کنیم؛ جنگل‌های وسیع پسته و نخلستان‌های ما را هیچ جای دنیا ندارند و در آینده باغات وسیع گردو را خواهیم داشت.

وی ادامه داد: برنامه‌ای برای گردشگری از کرمان تا روستای قنات ملک رابر (زادگاه شهید سلیمانی) تعریف شده اما در اجرا از برنامه عقب هستیم.

زینی وند با تاکید بر ضرورت شکل گیری مطالبه عمومی در حوزه گردشگری گفت: تنها در این حالت آینده گردشگری کرمان و توازن توسعه محقق می‌شود، به شرطی که همه نخبگان پای کار بیایند و اسناد تدوین شده را به عنوان مطالبه از همه مدیران پیگیری کنند.

وی ادامه داد: در این صورت کرمان در۵ سال آینده شهری خواهد شد که کسی در ذهنش هم تصور آن را نخواهد کرد.

زینی وند اظهارکرد: اینک گردشگری کرمان در حوزه ساختار، توسعه و تبلیغات به‌دلایلی از جمله کم توجهی و تحمیل برخی شرایط در تراز این استان نیست.

استاندار کرمان گفت: گردشگری استان کرمان بسیار کوچک است اما در برنامه راهبردی مورد توجه قرار گرفته است. وی تصریح کرد: خوشبختانه گفتمان گردشگری بین متولیان این حوزه ایجاد شده که باید ادامه یابد و حتی به نسبت استان‌های مشابه تلاش بیشتری شود.

استاندار کرمان افزود: گردشگری در جهان متوقف نمی‌شوند و ما با افزایش سرعت توسعه، ظرفیت‌های پنهان و مغفول خود را باید فعال کنیم.

زینی‌وند بیان کرد: نیاز داریم که برای ایده‌ها و برنامه‌ها سند و راهبرد مصوب کنیم و در صورتی که آن را انجام ندهیم، برنامه‌ها شخص محور می‌شود.

وی با بیان اینکه برنامه سندمحور در اسناد ملی و استانی قابل تصویب و برنامه‌ریزی است گفت: در دنیا محورهای گردشگری تعریف شده و ما در فلات مرکزی مثلث گردشگری داریم که پیش از کرونا تمامی تورهای جنوب شرق آسیا و اروپا در این مثلث گردشگری اتفاق می‌افتاد.

استاندار کرمان گفت: ابتدا باید کرمان به این مثلث اضافه شود که در سند ملی گنجانده شده اما باید جا بیفتد که بهترین زمان برای آن نیز دوره جدید گردشگری پس از کروناست.

وی بیان کرد: انجمن ها، تشکل و تورلیدهای ما در استان‌های همجوار بسیار قوی، هدفمند و در ارتباط با دنیا عمل می‌کنند اما تورلیدرهای استان نیز در تراز کرمان در سطح بین‌المللی فعال نیستند.

وی با بیان اینکه هرجای تاریخ را ورق می‌زنیم، کرمان برجسته است که باید آن را تقویت کنیم افزود: در شرایط جدید گردشگری نیاز به تلاش و هم افزایی داریم که گردشگری ما از دنیا کنار گذاشته نشود.

زینی وند گفت: کرمانی‌ها در همه جای دنیا حضور دارند اما باید هرکدام روی صفحات شخصی خود بخشی ازکرمان را معرفی کنند.

استاندار کرمان همچنین عنوان کرد: توانستیم هم‌گفتمانی و اجماع نظر را برای توازن بخش‌های مختلف استان ایجاد کنیم، احداث هلدینگ‌های گردشگری مصوبه اقتصاد مقاومتی و شورای معادن دارد و هرکدام از بنگاه‌های اقتصادی کم کاری کنند می‌توانیم به آنان بشدت بتازیم.

وی در ادامه همچنین افزود: مدیرانی که کار را معطل تکلیف وضعیت مدیریتیشان می‌گذارند، امروز باید عوض شوند که کار را معطل نگذارند.

بحران انرژی محرک افزایش نرخ فلزات

مرضیه احقاقی

طی ماه‌های اخیر شاهد روند رو به رشد بهای اغلب کامودیتی‌های فلزی در بازارهای جهانی بوده‌ایم. بحران انرژی در چین و کمبود قابل‌توجه گاز در اروپا، محرک اصلی افزایش نرخ این فلزات در بازارهای جهانی به‌شمار می‌روند. پدیده آب‌وهوایی لنینا روزهای سردی را در کشورهای چین، کره جنوبی، ژاپن و حتی هند ایجاد کرده و انتظار می‌رود بحران انرژی را در سطح جهانی افزایش دهد. در این میان، ۲ عامل از روند رو به رشد کامودیتی‌های موردبحث در بازارهای جهانی کاسته، تاجایی که در هفته پایانی اکتبر نرخ فروش مس، آلومینیوم و روی در بورس فلزات لندن کاهشی گزارش شد. انتشار آمار اقتصادی چین و احتمال جاماندن این کشور از روند توسعه اقتصادی پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱، یکی از دلایل اصلی تعدیل قیمت‌ها در هفته اخیر به‌شمار می‌رود. در همین حال، دولت امریکا نیز در نظر دارد با هدف کاهش نرخ تورم سیاست‌های انقباض مالی را در پیش بگیرد. همین تصمیم نیز بر روند صعودی بازارهای کامودیتی‌های فلزی تاثیرگذار بوده و از این روند رو به رشد قیمتی کاسته است.

براساس گزارشی از «روزگارمعدن» طی ماه‌های اخیر شاهد روند رو به رشد بهای اغلب کامودیتی‌های فلزی در بازارهای جهانی بوده‌ایم و بدین‌ترتیب رکوردهای جدیدی در بازار مس، روی و آلومینیوم ثبت شده است. میانگین بهای فروش مس در ژانویه ۲۰۲۰ برابر ۷۹۷۰ دلار به‌ازای هر تن گزارش شده که این رقم در ماه اکتبر به ۹۷۷۸ دلار به‌ازای هر تن افزایش یافت؛ بنابراین میانگین ماهانه نرخ مس در بازار جهانی حدود ۲۲.۶ درصد افزایش یافته است. در همین حال، میانگین بهای فروش روی نیز در نخستین ماه ژانویه سال جاری میلادی ۲۷۰۷ دلار به‌ازای هر تن گزارش شده است. این رقم در ماه اکتبر به ۳۳۷۰ دلار افزایش یافت. یعنی با گذشت ۱۰ ماه از شروع سال ۲۰۲۰، شاهد رشد ۲۴.۵ درصدی بهای فروش این فلز در بورس فلزات لندن بوده‌ایم. نرخ میانگین ماهانه فروش آلومینیوم نیز با رشد ۴۷.۵ درصدی از ۲۰۰۳ دلار در ژانویه سال جاری به ۲۹۵۵ دلار در ماه اکتبر رسیده است. آلومینیوم فلزی انرژی‌بر است که در روند تولید آن انرژی قابل‌توجهی مصرف می‌شود؛ بنابراین روند قیمتی این فلز تحت‌تاثیر بحران‌های انرژی بیشتر از مس و روی رشد داشته است.

جوی لنینا، محرک بازار کامودیتی‌های فلزی

طی هفته‌های اخیر شاهد بحران تامین انرژی در بسیاری از کشورها بوده‌ایم. تامین انرژی سهم غیرقابل‌جایگزینی را در روند تولید کالاهای صنعتی و فلزی به خود اختصاص می‌دهد؛ بر همین اساس نیز کمبود انرژی به افزایش بهای بسیاری از کامودیتی‌های فلزی همچون فولاد، آلومینیوم، مس و روی در بازارهای جهانی منجر شده است.

رشد تقاضا برای انرژی همزمان با کسری آن زمینه افزایش بهای انرژی را در بسیاری از کشورها فراهم کرده است. همین موضوع نیز به افزایش هزینه تمام‌شده تولید انواع کالاهای پایه صنعتی و به‌دنبال آن رشد نرخ فروش آنها منجر شده است. در همین حال در برخی از کشورها نیز به‌دنبال شرایط اضطراری در تامین انرژی شاهد سهمیه‌بندی آن بودیم که خود به‌عنوان فاکتور دیگری بر روند قیمتی رشد بهای فلزات اساسی اثرگذار بود.

افزایش مصرف خانگی انرژی و رشد فعالیت‌های صنعتی در چین به‌دنبال ایجاد محرک‌های اقتصادی گوناگون در این کشور، زنگ خطر بحران انرژی را در این کشور به صدا درآورد. در ادامه ایجاد تنشی تجاری میان چین و استرالیا از واردات زغال‌سنگ حرارتی که منبع اصلی تامین انرژی برای این کشور است، کاست و به رشد بهای این محصول در بازار جهانی منجر شد. همین روند کمبود انرژی نیز به محدودیت تولید در برخی از صنایع این کشور منجر شد. نتیجه شرایط و محدودیت‌های یادشده در روند آمار تولیدات صنعتی این کشور و همچنین میزان تولید ناخالص داخلی چین در سه‌ماهه سوم سال جاری میلادی نمایان است.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که چین در زمستان سال جاری، روزهای سرد بی‌سابقه‌ای را پشت‌سر می‌گذراند و همین موضوع نیز ضمن افزایش مصرف انرژی خانگی در این کشور، بر بحران کمبود انرژی در این کشور می‌افزاید. طبق اعلام مرکز هواشناسی ملی چین، دمای هوا در بیشتر مناطق شرق این کشور از نیمه ماه اکتبر کاهش یافت و درحال‌حاضر در بعضی مناطق شمالی سردتر از حد معمول است.

بروز پدیده جوی لنینا (La Nina)، عامل اصلی کاهش دما در چین است. لنینا یک پدیده آب و هوایی است که معمولا به بروز زمستان‌های سرد منجر می‌شود. این پدیده جوی زمانی شکل می‌گیرد که بادهای استوایی تقویت می‌شوند و آب‌های سردتر را از اعماق دریا تا کف دریا بالا می‌روند، پدیده جوی لنینا در اقیانوس آرام ظاهر شده و این پدیده می‌تواند به دمای سردتر از حد معمول در نیمکره شمالی منجر شود. سازمان‌های هواشناسی کشورهای چین، کره جنوبی، ژاپن و حتی هند درباره زمستان سرد به‌دلیل وقوع این پدیده جوی هشدارهایی صادر کرده‌اند. همین موضوع نیز زمینه تداوم بحران انرژی را فراهم کرده است.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که بحران انرژی به چین محدود نشد و شاهد سرایت آن به سایر کشورها بوده‌ایم. کما اینکه از اوایل ماه سپتامبر کسری انرژی در کشورهای اروپایی جدی شد. گاز یکی از منابع اصلی تامین انرژی برق در کشورهای اروپایی است. رشد تقاضا در عین کمبود منابع عرضه زمینه ایجاد بحران انرژی را در اروپا فراهم کرده و در ادامه از رشد کامودیتی‌های فلزی در بازار بین‌المللی نیز حمایت کرده است. در واقع در چنین شرایطی هزینه تولید بسیاری از فلزات صنعتی افزایش داشته است.

▣ محرک‌های مالی عامل رشد فلزات

از رشد تورم جهانی می‌توان به‌عنوان عامل دیگری در تقویت روند صعودی کامودیتی‌ها در بازار بین‌المللی از ابتدای سال ۲۰۲۱ تاکنون نام برد. بسیاری از اقتصادهای بزرگ دنیا برای جبران خسارات ناشی از رکود حاصل از همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ در سال ۲۰۲۰، اقدام به تزریق نقدینگی و همچنین تعریف بسته‌های محرک مالی در سال جدید میلادی کردند. این دست اقدامات زمینه حمایت از کسب‌وکارهای آسیب‌دیده را فراهم کرد اما به رشد تورم جهانی نیز منجر شد.

ایالات‌متحده به‌عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد دنیا با هدف روبه‌رویی با چالش‌های ناشی از همه‌گیری ویروس کووید ۱۹، محرک‌های مالی متعددی را تصویب و پرداخت کرد. ازجمله آنکه فدرال رزرو متعهد شد تا هر ماه ۱۲۰ میلیارد دلار اوراق ساخت مسکن خریداری کند. این سیاست زمینه رونق بسیاری از صنایع را در این کشور فراهم و همچنین به افزایش نرخ اشتغالزایی در این منطقه منجر شد. با این وجود در همین زمان شاهد افزایش تورم در اقتصاد امریکا و به‌دنبال آن در سطح جهانی نیز بودیم. بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که سیاست‌های انبساطی ایالات‌متحده یکی از عوامل رشد بهای فلزات در بازارهای جهانی طی ماه‌های اخیر است.

فشار تورمی ناشی از محرک‌های مالی و بهبود اشتغالزایی در ایالات‌متحده باعث شد این کشور در تداوم سیاست‌های مالی انبساطی خود تجدیدنظر کند. فدرال رزرو برای نیمه دوم سال جاری میلادی سیاست‌های انقباضی را در پیش گرفت. در همین حال مقرر شد محرک‌های مالی که برای جبران خسارات مالی ناشی از شیوع ویروس کووید ۱۹ تصویب شده بودند؛ کاهش یابد و در نیمه دوم سال ۲۰۲۰ متوقف شوند. انتظار می‌رود با اجرای اقدامات انقباضی از سوی فدرال رزرو شاهد تعدیل تورم در این کشور باشیم. اما همچنان بحران‌های ناشی از اخلال در روند عرضه به‌دلیل کمبود انرژی و افزایش بهای آن، مانع تعدیل نرخ کامودیتی‌ها در بازار بین‌المللی خواهد شد.

▣ چین از توسعه اقتصادی جاماند

چین دومین اقتصاد بزرگ جهان است که سهم قابل‌توجهی از میزان تولید و مصرف اغلب کامودیتی‌های فلزی را در اختیار دارد. این کشور در نیمه نخست سال ۲۰۲۰ با چالش‌های اقتصادی ناشی از همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ روبه‌رو شد که تاثیر منفی بسزایی بر عملکردی صنعتی و اقتصادی آن بر جا گذاشت؛ با این وجود توانست به سرعت بر این چالش‌ها فائق آید. بدین‌ترتیب با آغاز مجدد فعالیت‌های اقتصادی در چین و حمایت‌های دولت این کشور از روند توسعه صنعتی و اقتصادی، شاهد افزایش نرخ فلزات در بازارهای جهانی بودیم.

با این وجود، روند توسعه اقتصادی چین در سال جاری میلادی ماندگار نبود. کاهش فعالیت‌های صنعتی در چین به‌دلیل کمبود انرژی که پیش‌تر هم به آن اشاره شد و همچنین محدودیت‌های تولید ناشی از کنترل آلاینده‌های کربنی و البته کمبود انرژی در این کشور و سهمیه‌بندی برق از مهم‌ترین دلایل تضعیف رشد تولید ناخالص داخلی چین به‌شمار می‌روند. میزان تولید ناخالص داخلی این کشور در سه ماهه سوم سال جاری میلادی (ژوئیه تا سپتامبر) با رشد ۴.۹ درصدی همراه بود. این رقم (بدون در نظر گرفتن رشد فصلی چین در ۳ ماهه اول و دوم سال ۲۰۲۰ میلادی) کمترین میزان سرعت رشد تولید ناخالص داخلی چین به‌شمار می‌رود.

کمبود برق در چین باعث شده بسیاری از کارخانه‌های این کشور مجبور شوند در اواخر سپتامبر تولید خود را متوقف کنند، زیرا افزایش نرخ زغال‌سنگ و کمبود برق باعث شد مقامات محلی به‌طور ناگهانی برق را قطع کنند. دولت مرکزی از آن زمان تاکید کرده عرضه زغال‌سنگ را افزایش خواهد داد و در دسترس بودن برق را تضمین خواهد کرد.

▣ تعدیل قیمتی در راه است

کاهش برآورد میزان تولید ناخالص داخلی چین در سال جاری میلادی زنگ خطری نسبت به وضعیت غیرمطلوب دومین اقتصاد بزرگ جهان است. ۱۰ بانک بزرگ که توسط CNBC پیگیری می‌شوند، پیش‌بینی تولید ناخالص داخلی چین را برای سال ۲۰۲۱ میلادی کاهش داده‌اند، چراکه معتقدند کمبود انرژی، تلاش دولت چین برای مهار ورشکستگی شرکت‌های املاک و مستغلات این کشور، تلاش برای کاهش انتشار آلاینده‌های کربنی، شیوع مجدد کرونا در برخی مناطق چین و اعمال محدودیت‌های جدید برای جلوگیری از شیوع آن و سایر فشارهای تحمیلی بر دولت چین از جمله فشار برای کاهش هزینه‌های مصرف‌کننده از میزان تولید ناخالص داخلی چین کاسته است. موارد یادشده زمینه کاهش بهای فلزات صنعتی را در بازار جهانی فراهم می‌کند. البته بعید است که شاهد افت قابل‌ملاحظه قیمتی در بازار جهانی باشیم اما تعدیل قیمتی در راه است.

▣ سخن پایانی

با وجودی که بحران و کمبود انرژی در کشورهای اروپایی و آسیایی زمینه افزایش قابل‌توجه بهای فلزات صنعتی را فراهم کرده، اما کند شدن توسعه اقتصادی چین و همچنین تغییر در روند سیاست‌های مالی ایالات‌متحده، ترمز رشد بهای اغلب فلزات را در بورس فلزات لندن کشیده است. با این وجود، همچنان این فلزات با بهای به‌مراتب بالاتری در مقایسه با نخستین روزهای سال جاری میلادی به فروش می‌رسند و باید اقرار کرد که روزهای اوج خود را می‌گذرانند.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد ساری:

به جای سامانه جامع تجارت، محصولات فلزی را کددار کنید

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد ساری با اشاره به اینکه وزارت صنعت، معدن وتجارت قبل از تصمیم‌گیری درباره سامانه‌های خود باید با فعالان صنعتی مشورت کند، گفت: سامانه‌های مختلف بازار فولاد نمی‌توانند مشکلات بازار را حل کنند و دلالان با این ترفندها از زنجیره حذف نخواهند شد؛ بلکه با این روند، توزیع‌کنندگان به مرور از زنجیره حذف می‌شوند و مشکلات دوچندان می‌شود.

مجتبی کواکبیان در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با سامانه جامع تجارت گفت: متأسفانه تصمیم‌های عجولانه در هر بخشی از تنظیم بازار فولاد باعث آسیب به کل مجموعه خواهد شد و به نظر من، قبل از اینکه وزارت صنعت، معدن وتجارت بخواهد سامانه جامع تجارت را به گونه‌ای راه‌اندازی کند که همه از آن بهره ببرند، نیاز بود با برخی از اهل فن مشورت بگیرند و نقاط ضعف و قدرت سامانه را بررسی کنند.

وی در ادامه صحبت‌های خود تصریح کرد: هر سامانه جدیدی که به بازار وارد می‌شود، ابتدا با ممانعت روبه‌رو می‌شود که می‌تواند کارایی آن را از بین ببرد. اگر وزارت صنعت، معدن وتجارت توسط این سامانه به دنبال تأثیرگذاری روی بازار است، قبل از اینکه آن را به صورت عملیاتی درآورند، نیاز بود در چند استان به صورت آزمایشی پیاده‌سازی می‌کردند و بعد آن را به کل کشور بسط می‌دادند.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد ساری اضافه کرد: متأسفانه اینگونه نظرات غیرکارشناسی نمی‌تواند وضعیت بازار را بهبود ببخشد؛ بلکه یک تنش به حساب می‌آید و وجود یک سامانه آن هم در حالی که مشکلات اقتصادی و معیشتی گریبانگیر هم تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان نهایی است، اهداف مورد نظر مسئولان را به سرانجام نخواهد رساند. کواکبیان با اشاره به اینکه حضور دلالان در بازار فولاد از جای دیگری نشأت می‌گیرد، گفت: سامانه جامع تجارت با توجه به عملکردی که دارد، نمی‌تواند دست دلالان را از بازار فولاد کوتاه کند، اما اگر به دنبال شفاف‌سازی در قیمت‌های بازار هستیم، باید جور دیگری تصمیم‌گیری کرد چراکه برنامه‌ها به گونه‌ای تنظیم می‌شوند که فساد در دستگاه‌ها ایجاد می‌شود.

وی افزود: ممکن است سامانه بتواند آن دسته از دلالانی را که قیمت‌های عجیب روی محصولات فولادی می‌گذارند، حذف کند، ولی به طور صد درصد و دائمی دلالان از بازار حذف نخواهند شد.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد ساری تأکید کرد: برای تنظیم بازار، نباید آن بازار را محصور کرد و قدرت مانور را از تولیدکننده و توزیع‌کننده گرفت چراکه بازار از نشاط خود خارج می‌شود. اگر نظارت‌ها دغدغه‌ای برای فعالان بازار فولاد و خریداران به وجود آورند، بازار را از حالت طبیعی خارج خواهند کرد بنابراین، تنها راه رسیدن به ثبات قیمتی در بازار فولاد، کددار کردن محصولات است.

کواکبیان درباره کددار کردن محصولات فلزی گفت: وقتی محصولی کد داشته باشد و نرخ مبدأ مشخص باشد، توزیع‌کننده به راحتی نمی‌تواند خارج از چهارچوب عمل کند و نیازی به سامانه‌های متعدد در زنجیره فولاد نیست. با راه‌اندازی سامانه جامع تجارت، باز هم فعالان بازار فولاد به دنبال این هستند تا بازار را به معنای واقعی خودش دنبال کنند و باید در نظر داشت که راه‌اندازی سامانه‌های مختلف برای صنعت نظارت محسوب نمی‌شود.

وی تصریح کرد: نحوه قیمت‌گذاری در بورس اشتباه است زیرا افرادی که در بورس سرمایه‌گذاری می‌کنند و کسانی که محصولات را خرید و فروش می‌کنند، دلالانی هستند که در آهن و فولاد نقشی ندارند. این افراد به دنبال گران‌فروشی و سود هستند که می‌توان برای جلوگیری از فعالیت اینگونه افراد در بورس کالا از رؤسای اتحادیه‌ها به عنوان شرکت‌های تعاونی استفاده کرد تا توزیع عادلانه باشد و افرادی در بازار فعالیت خواهند کرد که به دنبال سود کلان در زنجیره نیستند.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد ساری با اشاره به اینکه نظام توزیع به ظاهر با سامانه جامع تجارت از میان برداشته شود، گفت: در باطن بازار فولاد، توزیع‌کنندگان راه‌های مختلفی به وجود خواهند آورد تا بتوانند کالا را توزیع کنند و به نظر من، اگر سامانه جامع تجارت خرده‌فروشان را از گردونه رقابت در بازار فولاد حذف کند، آسیب بزرگی است که به این بازار وارد خواهد شد و باید دقت کرد که با ایجاد چالش در بازار فولاد، تنها تنش‌ها بیشتر خواهد شد.

کواکبیان ادامه داد: احساسی تصمیم گرفتن باعث می‌شود که آن تصمیم با شکست روبه‌رو شود و بعید است که محصولات فولادی از انبارهای خرده‌فروشی حذف شود، اما اگر چنین اتفاقی بیفتد، چالش دیگری برای بخش توزیع خواهد بود.

وی با تأکید بر خواسته فعالان صنعت فولاد برای تلاش دولت جهت کاهش تنش در بازار تصریح کرد: دولت بهتر است به جای ایجاد سامانه جدید و تولید چالش‌های نو، به فکر برداشتن موانع از راه کسب و کارها باشد تا با این شرایط بتوان بهتر بازار را به پویایی لازم رساند.

نظرگاه

چالش های پیش روی فولاد

مصطفی مصری‌پور - تحلیل‌گر اقتصادی: دستیابی شرکت‌های فولادساز به منابع پایدار کنسانتره و گندله در شرایط فعلی تحریمی ماهیتی کاملا حیاتی داشته و تکرار اتفاقات سال‌های گذشته در بالادست زنجیره در شرایطی که تأمین سایر نهاده‌ها از جمله انرژی و آب نیز با مخاطرات جدی روبه رو شده کار را برای حفظ سطح فعلی تولید بسیار سخت خواهد کرد. صنعت فولاد در سال‌های اخیر تحت فشار تحریم‌های ظالمانه و یک‌طرفه ترامپ و پاندومی کرونا، وضعیت سختی را سپری کرد و بروز برخی خودتحریمی‌ها در خصوص نگرش دولت به این صنعت و فشارهای داخلی، بر شدت این مشکلات افزود. علاوه بر مشکلاتی که در حوزه قیمت‌گذاری دستوری و محدودیت صادراتی فولادسازان وجود داشت، در ۲سال اخیر، مسئله تأمین ماده اولیه و زیر ساخت به عنوان چالش اصلی فولادسازان مطرح شد که دلیل اصلی آن، صدور مجوز تولید محصولات پایین‌دستی نظیر گندله، آهن اسفنجی و شمش برای معادن و تداوم صادرات محصولات خام معدنی بود که زنجیره تولید فولاد را دچار اختلال کرد و بیم آن می‌رود که با بهره‌برداری کامل از این طرح‌های توسعه در معادن، مشکل جدی در تأمین کنسانتره و گندله واحدهای فولادی ایجاد شود. از نیمه دوم سال ۹۲ تا پایان سال ۹۹ ظرفیت‌های تولید در کنسانتره سنگ آهن به ۶۲.۸ میلیون، گندله‌سازی به ۶۶.۸ میلیون، آهن اسفنجی به ۳۶.۳ میلیون و فولادسازی به ۳۹.۴ میلیون تن رسید. در سال ۱۳۹۹ در کشور افزون بر ۱۰۰ میلیون تن سنگ آهن تولید که نسبت به سال قبل از آن رشد ۵ درصدی برخوردار شد. پیش‌بینی می‌شود رقم تولید این ماده معدنی در انتهای سال ۱۴۰۰ به ۹۴ میلیون تن برسد. از سوی دیگر تولید کنسانتره و گندله سنگ آهن نیز به ترتیب به ۵۰.۰۶ میلیون و ۴۶.۰۶ میلیون تن رسید. همچنین ظرفیت تولید کنسانتره سنگ آهن به ۶۲.۸ میلیون و ظرفیت تولید گندله سنگ آهن به ۶۶.۸ میلیون در پایان سال ۱۳۹۹ رسید. یکی از مهم‌ترین دلایل رشد ظرفیت تولید گندله و کنسانتره سنگ آهن، افتتاح طرح‌های بزرگ در ناحیه معدنی گل گهر و سنگان بوده است. میزان تولید فولاد خام کشور در سال ۱۳۹۹ معادل ۳۰ میلیون و ۲۰۰ هزار تن بود که نسبت به سال ۱۳۹۸ (۲۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تن) از رشد ۱۱ درصدی برخوردار شد. در این سال، این سطح از رشد تولید، در مقایسه با کاهش ۰.۹ درصدی تولید جهانی طی سال ۲۰۲۰، کم نظیر بوده است. از سوی دیگر ظرفیت تولید فولاد خام ایران در سال ۱۳۹۹، به ۳۹.۴ میلیون تن رسید و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۱۴۰۰ به ۴۶.۵ میلیون تن برسد. همچنین طی سال ۱۳۹۹ معادل ۲۲ میلیون و ۷۲ هزار تن محصولات فولادی تولید شد که نسبت به سال قبل از آن رشد ۱۰ درصدی را به همراه داشت. همان‌گونه که از آمارهای موجود نیز می‌توان برداشت کرد از جمله چالش‌هایی که صنعت فولاد کشور با آن روبه‌رو است می‌توان به عدم توسعه متوازن زنجیره تولید از معدن تا محصول نهایی اشاره کرد که منجر به ایجاد کمبود مواد اولیه مورد نیاز واحدهای بزرگ فولادسازی کشور از جمله شرکت فولادمبارکه شده است. شرکت در سال ۱۳۹۹ با چالش در تامین کنسانتره سنگ آهن، گندله و آهن اسفنجی با کیفیت مواجه شد که این امر منجر به کاهش مقدار تولید و افزایش هزینه‌ها شد. راهکار اتخاذ شده در فولاد مبارکه برای کاهش اثرات این ریسک، افزایش سرمایه‌گذاری در معادن و خصوصا معادن سنگان بوده است؛ بر همین اساس شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان در سال ۱۳۹۹ موفق به تولید ۳.۳ میلیون تن گندله شده که این مقدار تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۴ درصد افزایش و مقدار فروش گندله نسبت به سال گذشته با افزایش ۴۱ درصدی همراه بوده است و با توجه به استراتژی تأمین مواد اولیه از این شرکت، بخش عمده تولیدات این شرکت به شرح ذیل به گروه فولاد مبارکه اختصاص یافته است. با این حال افزایش نرخ سنگ آهن در سال ۹۹ و ۱۴۰۰ منجر به تورم بهای تمام شده در فولاد مبارکه شده و این مشکل برای سایر فولادسازان نیز با ضریب بیشتری وجود دارد و به تهدیدی علیه تولید فولاد در کشور تبدیل شده است؛ بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی در سال ۱۳۹۹، معادل ۴۰۶۶۰۲ میلیارد ریال است که نسبت به مدت مشابه سال قبل به میزان ۱۸۰۸۴۳ میلیارد ریال (۸۰ درصد) افزایش یافته است. دلیل این افزایش عمدتا ناشی از افزایش نرخ مواد اولیه (کنسانتره و گندله سنگ‌آهن) و نرخ خرید الکترود گرافیتی بوده است. براساس برآوردهای انجام‌شده، پیش‌بینی می‌شود که در سال ۱۴۰۰ بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی به مبلغ ۶۷۷۴۱۸ میلیارد ریال بالغ شود.

روزگار معدن

شنبه ● ۱۵ آبان ۱۴۰۰ ● ۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ ● ۶ نوامبر ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۷۱۹

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳- ۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

نظرگاه

ریزش بورس ربطی به فروش اوراق بدهی ندارد

سعید درخشانی - کارشناس ارشد بازارسرمایه: به تازگی مباحث زیادی پیرامون اوراق و فروش آن در بازار مطرح شده است؛ موضوعی که ریزش‌های بازار را هم به آن ارتباط می‌دهند که تصور اشتباهی بوده و ناشی از نبود درک صحیح از ساختار بازار اوراق و تاثیر آن در ارزش‌گذاری است.

بازار سرمایه از دو بازار سهام و اوراق بدهی تشکیل شده و همه افرادی که در رشته مالی تحصیل کرده‌اند، می‌دانند که سرمایه از دو محل اکوئیتی (ارزش) و بدهی به‌دست می‌آید؛ بنابراین بازار سرمایه هم متشکل از سهام و هم اوراق بدهی است.

هر دو بازار خود یک بازار اولیه دارند که محلی برای پذیره‌نویسی یا IPO هست و یک بازاری برای معاملات ثانویه، به طور مثال شرکت تامین سرمایه دماوند پارسال به نرخ ۱۰۰ تومن پذیره‌نویسی شد (بازار اولیه) و سپس بعد از ثبت سرمایه و شروع فعالیت معاملات ثانویه اون آغاز شد که نخست بازدهی خوبی هم به افرادی که در پذیره‌نویسی شرکت کرده بودند داد.

بنابراین، در بازار سهام یک فرآیند عرضه اولیه و کشف نرخ داریم و سپس انجام معاملات که به این انجام معاملات در روزهای بعد از عرضه معاملات ثانویه گفته می‌شود.

همین موضوع در مورد بازار اوراق هم وجود دارد، یعنی هم عرضه اولیه داریم و هم معاملات ثانویه؛ به طور مثال یک بار ممکن است دولت ۲۰ همت اوراق را با اسم و سررسید معلوم عرضه کند. مشخص است که این اوراق تقاضای پول نقد هست و می‌تواند در شرایطی سبب افزایش نرخ بهره بشود.

حال فرض کنید این اوراق عرضه شد و به طور مثال بانک‌های مختلف آن را خریداری کردند، از روز بعد اگر هر معامله‌ای روی این اوراق انجام بشود، اسمش عرضه اوراق توسط دولت و یا فروش اوراق توسط دولت نیست، بلکه صرفا جابه‌جایی اوراق بین دارندگان و خریداران جدید هست. (مانند جابه‌جایی سهام بین افراد در طی روزهای معاملاتی)

در مورد اوراقی که این روزها در بورس معامله می‌شود خوب است بدانیم:

۱- این اوراق، عرضه اولیه اوراق یا فروش آن توسط دولت نیستند.

۲- عمده این معاملات اوراق مربوط به عملیات بازار باز یا OMO هستند که بانک مرکزی اوراق رو از بانک‌های دارای کسری منابع می‌خرد و به آنها پول تزریق می‌کند و پس از سررسید (عمدتا ۷ روزه) دوباره اوراق را به آنها می‌دهد و پول را از آنها پس می‌گیرد.

۳- معاملات ثانویه اوراق در ایران عمدتا در انحصار بانک‌ها و صندوق‌های با درآمد ثابت است و البته بانک مرکزی فقط با بانک‌ها تحت عملیات OMO معامله می‌کند.

۴- افزایش حجم معاملات اوراق نه به معنی فروش آن توسط دولت بلکه برعکس به معنی افزایش وام‌دهی بانک مرکزی در شبکه بین بانکی به بانک هاست، در حقیقت این افزایش فعالیت برعکس تصور بازار عمدتا به نفع بازار سهام هست، چون این معاملات نشان دهنده افزایش تزریق بانک مرکزی برای جلوگیری از رشد نرخ بهره بین بانکی و متعاقب اون نرخ بهره اوراق و سود بانکی هست.

۵- عملیات بازار باز سابقه زیادی در ایران ندارد، یک کار جدید و بسیار موثر در جهت کنترل نرخ بهره در جهت سیاست‌های بانک مرکزی هست، با این ابزار می‌شود نرخ بهره و نقدینگی را کنترل کرد، البته شرایط ایران خاصه و الان انتظار نمی‌رود که در کنترل نقدینگی بتوانند خیلی موفق باشند ولی همین که نرخ بهره در کریدور کنترل بشود برای فعالان اقتصاد مهم خواهد بود.

۶- در اقتصادی که ۵۰ درصد تورم دارد نرخ بهره ۱۸ درصد یا ۲۰ درصد نمی‌تواند، باعث رشد ۵-۶ برابری قیمت‌ها در بازار سهام و سپس افت ۸۰ درصدی آنها بشود، علت ریزش بازار در روزهای اخیر به نظر بنده ارتباطی به نرخ بهره ندارد، بیشتر دلایل روانی و مالی رفتاری داره تا بنیادی.

۷- حجم معاملات اوراق رو برابر فروش اوراق توسط دولت در نظر نگیرید، کل کسری بودجه دولت ۴۰۰ همت گفته می‌شود، حجم معاملات اوراق در یک ماه اخیر همین مقدار بوده، حجم امروز نزدیک ۶۰ همت بوده، اگه دولت فروشنده بود و می‌توانست این همه اوراق در یک روز بفروشد که نه تنها کسری بودجه رو پر کرده بود بلکه الان داشت تو جیب من و شما هم یارانه بیشتری می‌ریخت!

به اعداد حساس باشیم، هر عددی و هر تحلیل بی‌اساسی رو قبول نکنیم، بازار به هر حال مسیر خودش را خواهد رفت ولی ما با اطلاعات اشتباه متضرر نشویم.

سایه ۳ ابهام بر سر بورس

گروه معدن

حدود چهارماه از استعفای مدیرعامل صندوق توسعه و تثبیت بازار سرمایه و بیش از یک ماه از کنار رفتن مدیرعامل شرکت بورس می‌گذرد و درحالی که بازار سرمایه روزهای سیاهی را می‌گذراند هنوز آینده این دو نهاد مهم بورسی در محاق قرار دارد.

به گزارش ایسنا، علاوه بر اینکه ابهامات اقتصادی و سیاسی نظیر قیمت‌گذاری دستوری، نرخ دلار، مذاکرات و... بر سر بازار سرمایه سایه انداخته اند، این بازار در این روزها از چند ابهام داخلی نیز رنج می‌برد که از نمونه آن می‌توان به بلاتکلیفی شرکت بورس و همچنین ابهام درمورد تزریق منابع از صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه اشاره کرد.

▣ تکلیف ماینرها مشخص نشد

بیش از یک ماه از خبر عجیب و غریب وجود دستگاه ماینر در شرکت بورس و استخراج حدود ۳.۵ بیت کوین که باعث کنار گذاشته شدن علی صحرائی، مدیرعامل این شرکت شد می‌گذرد. موضوعی که هرچند در نوع خود فاجعه بود و سازمان بورس به عنوان نهاد ناظر بر شرکت بورس اعلام کرد که این پرونده به بخش حقوقی ارجاع داده می‌شود اما تقریبا تا کنون به جز برکناری صحرائی اتفاق دیگری در این شرکت رخ نداده است. یعنی با وجود آنکه به صورت غیر رسمی اسامی افراد زیادی در این پرونده مطرح شد و اعلام شد که هیات مدیره شرکت بورس در جریان وجود دستگاه‌ها بودند، اما تا کنون به صورت رسمی نام هیچکس اعلام نشده و فردی هم برکنار نشده است. روی دیگر این سکه تعیین سرپرست برای شرکت بورس است. درواقع در تاریخ هفتم مهرماه و بعد از آنکه صحرائی به گفته خودش استعفا داد و درواقعیت توسط اعضای هیات مدیره شرکت بورس برکنار شد، محمود گودرزی به عنوان سرپرست شرکت بورس برگزیده شد.

بنابراین حدود ۳۳ روز است که شرکت بورس بدون مدیرعامل و توسط سرپرست اداره می‌شود. آن هم در روزهایی که بازار سرمایه طوری حرکت نزولی در پیش گرفته است که گویی مردادماه سال گذشته از نو آغاز شده و بازار هیچ اصلاحی را تجربه نکرده است! بدیهی است که سرپرست به فردی گفته می‌شود که به طور موقت و برای ادامه کار نهاد، وظایف را بر عهده گرفته و اختیارات کامل ریاست یا مدیرعاملی را ندارد. بنابراین مشخص نیست که درحال‌حاضر تکلیف بسیاری از تصمیم گیری‌ها که به امضای مدیرعامل بستگی دارد چه خواهد شد و اصلا چه سرنوشتی در انتظار شرکت بورس است.

▣ صندوق توسعه و تثبیت در سکوت خبری

ابهام دیگری که پیش روی سهامداران بازار سرمایه وجود دارد، منابعی است که قرار بود از صندوق توسعه ملی به صندوق توسعه و تثبیت بازار سرمایه تزریق شود. موضوعی که تا کنون حاشیه‌های زیادی را در پی داشته و نکته جالب این است که درحال‌حاضر این صندوق هم توسط سرپرست اداره می‌شود درحالی که گفته شده مطابق اساسنامه این صندوق، اسناد رسمی باید توسط رئیس هیات عامل امضا شود. درواقع سرپرست صاحب امضا نیست. با این حال و با وجود آنکه حدود پنج ماه از استعفای محمد ابراهیم آقابابائی، مدیرعامل سابق صندوق توسعه و تثبیت بازار سرمایه گذشته و عسگرپور به عنوان سرپرست این صندوق منصوب شده است، هنوز نه تنها تکلیف مدیرعامل این صندوق مشخص نیست بلکه برای سهامداران نیز میزان منابعی که از صندوق توسعه ملی به صندوق توسعه تزریق شده است مشخص نیست. در این راستا پیش از این آقابابائی در زمانی که مدیرعامل این صندوق بود، اعلام کرده بود که تا اول تیرماه امسال، ۲۰۳۴ میلیارد تومان (۱۰۰۰میلیارد تومان در پنجم آذرماه سال گذشته و ۱۰۳۴ میلیارد نیز در اردیبهشت ماه امسال) تزریق شده است. برای مشخص شدن مبلغ وارزی شده از بعد از تیرماه، تلاش خبرگزاری ایسنا بی‌نتیجه ماند و عسگرپور، سرپرست صندوق حاضر به پاسخگوئی نشد.

▣ حاشیه‌های تزریق منابع از صندوق توسعه به صندوق تثبیت

لازم به ذکر است که قرار بود یک درصد از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق توسعه و تثبیت بازار سرمایه تزریق شود. البته این موضوع حاشیه‌های زیاد به همراه داشت. برای مثال چند ماه قبل صندوق توسعه ملی اعلام کرد که بعد از مصوبه شورای‌عالی امنیت ملی مبنی بر اختصاص منابع صندوق به بازار سرمایه، فرآیند آن بلافاصله در صندوق بررسی و در دستور کار قرار گرفته است ولی پیگیری نکردن سازمان بورس از بانک مرکزی و مشکلات تسعیر نرخ ارز توسط بانک منجر به اجرایی نشدن مصوبه شده است. البته بورسی‌ها این ادعا را رد کرده و اعلام کردند که تمامی مکاتبات، پیگیری‌ها و پیوست‌های مرتبط با دستور حمایت صندوق توسعه ملی از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار به مجموعه صندوق توسعه ملی ارائه شده و جای شک و شبهه‌ای در این زمینه وجود ندارد.

همچنین در گزارش اخیر تفریغ بودجه دیوان محاسبات آمده بود که شورای‌عالی بورس در تصویب تزریق منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه تعلل کرده است. در بندی از بخش سوم گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۹۹ آمده است که «تأخیر و تعلل (۳) ماهه شورای‌عالی بورس در تصویب تزریق مبلغ ۱.۵۰۰ میلیارد تومان از محل منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه و عدم اتخاذ تصمیم در استفاده از منابع حاصل از کارمزدهای وصول شده مربوط به خرید و فروش سهام در سال ۱۳۹۹ (مبلغ ۲۶، ۰۰۰ میلیارد تومان) در ساماندهی و حمایت از بازار سرمایه از مصادیق ترک فعل بوده است.»

بورسی‌ها نیز در پاسخ به این ادعا اعلام کردند که ۱۵۰۰ میلیارد تومان، منابع داخلی سازمان بورس بوده که شورای‌عالی بورس در بیست و یکم آبان ماه سال ۱۳۹۹ تصویب کرد تا به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز شود.

درواقع این مبلغ ربطی به منابعی که قرار بود از صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز شود ندارد، چراکه این موضوع اصلا در اختیار شورای‌عالی بورس نیست.

▣ بورس از بی‌اعتمادی رنج می‌برد

در هر صورت وجود چنین ابهاماتی که شاید در ظاهر مهم به نظر نرسند اما به وضعیت قرمز بازار دامن می‌زنند، چراکه با رخت بستن اعتماد از این بازار، متاسفانه بورس در شرایطی قرار دارد که فقط به اخبار منفی واکنش نشان می‌دهد و چشم خود را روی قیمت‌های جهانی، گزارش‌های شرکت‌ها و ارزندگی سهم‌ها بسته است.

عکس: آیدا فریدی

ریشه ریزش اخیر بورس در اوراق دولتی نیست

یک کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه امیدواری وزیر اقتصاد برای اجماع‌سازی با وزارتخانه‌های نفت، صنعت و بانک مرکزی نشانگر پذیرش همگرایی بازارها است، گفت: رکود حاکم در بازار سهام چندان مرتبط با بازار بدهی نیست و نباید ریشه و سرچشمه ریزش این بازار را در اوراق دولتی دید.

به گزارش سنا، علی تیموری با بیان اینکه رکود حاکم در بازار سهام چندان مرتبط با بازار بدهی نیست، افزود: اگر چه این موضوع بر این بازار اثرگذار است ولی همه موضوع، این نیست. ارتباط دادن کل فضای حاکم بر بازار سهام به بازار بدهی و اینکه بازار بدهی بر بازار سهام فشار وارد می‌کند، درست نیست.

وی اظهارکرد: ریشه این موضوع به سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی بازمی‌گردد که منابع را کاهش داده و این کمبود منابع، خواه ناخواه در تخصیص منابع در بازارهای مالی دیگر تأثیرگذار است.

تیموری با اشاره به تصمیم‌گیری سهامداران در سرمایه‌گذاری خود، خاطرنشان کرد: سرمایه‌گذاران زمانی که تصمیم به خرید یا فروش سهام می‌گیرند، باید درنظر داشته باشند که تصمیم‌های سرمایه‌گذاری به‌طور اساسی یک تصمیم بلندمدت است. زمانی که فضای حاکم بر سودآوری شرکت‌ها به‌طور خاص و فضای حاکم بر اقتصاد در بلندمدت به طور عام از نگاه سرمایه‌گذاران مبهم و از تحلیل‌پذیری کمتری برخوردار باشد، این موضوع بی‌تردید در تصمیم‌های سرمایه‌گذاری آنها اثر می‌گذارد. همچنین سبب می‌شود آنها محتاطانه‌تر عمل کنند و ترجیح دهند تا زمانی‌که فضای حاکم موجود شفاف و روشن نشود، دست به تصمیم‌های قابل توجهی نزنند.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اهمیت شفاف شدن فضای اقتصادی کشور و ضرورت پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد تأکید کرد: لازم است وزرای دولت، به‌ویژه وزرای اقتصاد، صنعت، معدن وتجارت و نفت به یک هماهنگی در تصمیم‌گیری‌های خود برسند. همچنین سیاست‌های بانک مرکزی در ارتباط با نرخ بهره باید از ثبات و تعادل برخوردار شود و آن چیزی که در حرف گفته می‌شود و آن چیزی که در عمل مشاهده می‌شود، باید یکی شود.

وی ادامه داد: انضباط پولی و انضباط مالی لازمه پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد است. از این‌رو، باید مباحث قیمت‌گذاری دولتی به گونه‌ای مشخص شود تا فشارهایی که به شرکت‌ها و مردم وارد می‌شود به حداقل برسد.

تیموری، رکود فعلی در بازار سهام را متأثر از پیش‌بینی ناپذیری اقتصاد در شرایط فعلی خواند و عنوان کرد: برای عبور از این فضا، دولت باید در بخش‌های مختلف، شفاف‌سازی را انجام دهد. در بحث قیمت‌گذاری، نرخ خوراک پتروشیمی و پالایشی‌ها، بحث بهره مالکانه و سیاست‌هایی که در قیمت‌گذاری خودرو یا قیمت‌گذاری سیمان و لبنیات مطرح است، هر کدام از این صنایع باید از طریق رگولاتوری، سیاست‌گذاری‌های لازم و اقدامات اساسی برای رسیدن به ثبات را انجام دهند.

این کارشناس بازار سرمایه تأکید کرد: لازم است در این حوزه‌ها، شفاف‌سازی شود و سرمایه‌گذاران بتوانند پیش‌بینی‌های لازم برای سرمایه‌گذاری خود را داشته باشند. بی‌تردید، با فراهم شدن این شرایط، شاهد این خواهیم بود که بازار روند طبیعی خود را طی خواهد کرد و بازار سهام در سطح تعادل جدید خود، به یک وضعیت باثباتی خواهد رسید.

بیش از ۱۵۰۰ میلیارد تومان سرمایه مردم در بورس از بین رفت

نماینده مردم فلاورجان در مجلس گفت: بیش از یک هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از سرمایه مردم در بورس ذوب و نابود شد.

به گزارش ایرنا، «سیدناصر موسوی لارگانی» در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و پیش از رای گیری نمایندگان درباره تصویب تحقیق و تفحص از عملکرد سازمان بورس اوراق بهادار، گفت: میلیون‌ها نفر سهامدار اصلی و خانواده‌های آنها امروز منتظر تصمیم نمایندگان مجلس هستند تا آنهایی که برای جیب خود، سرمایه مادی مردم و از آن مهم‌تر اعتمادشان به دولت را سلب کرده‌اند، مجازات شوند.

وی افزود: درباره افزایش شاخص و افت تاریخی آن که موجب شد ۹۰ درصد سرمایه ملت در حدود هزار و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان ذوب و نابود شود، دو شائبه وجود دارد؛ ابتدا اینکه تأمین کسری بودجه دولت از طریق دست انداختن در سرمایه مردم در بورس صورت گرفته و دوم اینکه اشخاص دانه درشت سیاسی، حقوقی‌ها، شرکت‌های کاغذی و کارگزاران در یک سال چه میزان از سرمایه ملت را به جیب زدند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: بررسی تحولات رخ داده در سازمان بورس و اوراق بهادار و چگونگی و علت واقعی تشویق میلیونی مردم به حضور در بورس بدون دادن آموزش لازم به ملت و بررسی اینکه آیا در این فرآیند دولت دنبال کسری بودجه بوده یا خیر، سوال اصلی متقاضیان تحقیق و تفحص است.

موسوی لارگانی گفت: این طرح در شهریور ماه به امضای ۱۴۰نفر از نمایندگان رسید تا با اولویت بررسی شود. زیرا مردم در هر جایی از نمایندگان خود نسبت به سرمایه از دست رفته‌شان سوال می‌کنند و می‌گویند ما به رئیس دولت اعتماد کردیم و سرمایه خود را وارد بورس کردیم.

وی اضافه کرد: در سال ۹۹ رشد غیرمنتظره بازار سرمایه و افت شایان توجه و حضور آحاد مردم در بازار سرمایه و دخالت‌های صریح دولت در بازار سرمایه و دعوت عملی از آحاد ملت برای سرمایه‌گذاری در بورس موجب شد که بازار سرمایه نوسانات بسیار زیادی داشته باشد.

موسوی لارگانی خاطرنشان کرد: یکی از گناهان نابخشودنی دولت قبل، پودر کردن سرمایه مردم مظلوم است که تورم، بیکاری و سایر مشکلات معیشتی امانشان را بریده بود. با خودخواهی روحانی فرصت سهامداری مردم و حتی تغییر کلی سیستم بانک محوری به بورس‌محوری، اقتصاد برای دهه‌ها از بین رفت و میراث بی‌اعتمادی مردم را به جا گذاشت.

نماینده متقاضیان تحقیق و تفحص از سازمان بورس و اوراق بهادار تصریح کرد: سال گذشته کارشناسان هشدار می‌دادند که بورس وضعیت شبیه به قمار دارد اما دولت دوازدهم بر عکس آن، تولید که بخش واقعی اقتصاد است را رها کرد و بورس و سفته‌بازی را تقویت کرد.

موسوی لارگانی ادامه داد: در اردیبهشت ماه ۹۹ بانک مرکزی به یک باره سود سپرده‌ها را کاهش داد و مردم پول‌هایشان را از بانک‌ها بیرون کشیدند و در بورس سرمایه‌گذاری کردند و به یک باره سرمایه آنها نابود شد؛ پذیرش شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی در بورس و پذیرش دو صندوق دارایی یکم و پالایشی یکم و تبلیغات مکرر مسئولان ارشد دولتی در تلویزیون زمینه جذب سرمایه‌گذاران بیشتر را فراهم کرد. نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی بیان کرد: در مرداد ماه سقوط شاخص آغاز شد، در ۲۶ مرداد ۹۹ بورس تهران با ۸۹ درصد ریزش رکورد سقوط در ۵۳ سال گذشته را شکست؛ همچنین در دوم شهریور ماه با خروج ۳ هزار هزار میلیارد تومان از بورس رکورد تاریخی خروج نقدینگی از بازار بورس شکسته شد.

وی یادآورشد: سرمایه مردم در حالی از دست رفت که پول خیلی از سهامداران در نمادهای شرکت‌های ایران خودرو، سایپا، شستا و... قفل شده بود و دیگر قادر به فروش آن نیز نبودند و اکنون نیز این روند ادامه دارد.

موسوی در ادامه دستکاری دولت در شاخص بورس، عدم اجازه ورود شرکت‌هایی که همه مراحل را طی کرده‌اند به بورس و ورود شرکت‌های کاغذی به بورس را از دلایل تقاضای تحقیق و تفحص عنوان کرد و گفت: شرکتی که کل سرمایه‌اش ۲۰۰ میلیارد تومان بود را طی سه ماه آن را وارد بورس کردند که تمام مراحل را طی نکرده و نهایتا بخشی از سرمایه این شرکت ۲۰۰ میلیارد تومانی را به ۳ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان فروخته‌اند در حالی که این شرکت حتی دفتر مرکزی ندارد.

وی با اشاره به یقه سفیدهایی که طی یک سال گذشته ده‌ها میلیارد تومان از بورس به جیب زده‌اند باید به سزای عمل خود برسند، ادامه داد: افزایش نرخ بهره بین بانکی و فروش اوراق توسط دولت، فروش سهام توسط دولت به منظور جبران کسری بودجه و شایعه قیمت‌گذاری دستوری در صنعت فولاد، تأییدها و تکذیب‌های پی در پی برای عرضه صندوق‌های ATF دولتی، فروش‌های هیجانی حقوقی‌های بازار در نمادهای مختلف و... از جمله مسائلی است که موجب شد سقوط شاخص بورس رخ دهد.

لارگانی خاطرنشان کرد: رشد حبابی شاخص، علت تشویق روحانی به حضور مردم در بورس بدون هیچ‌گونه آموزش، گرانفروشی سهام، فروش سهام کاغذی از دیگر مسائل مرتبط با موضوع مذکور است.

رفع مشکل توزیع سود شرکت‌های بورسی

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از پیگیری جدی به منظور رفع مشکلات توزیع سود نقدی شرکت‌ها از طریق سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) خبر داد.

به گزارش ایرنا، مجید عشقی به توزیع سود نقدی شرکت‌ها از طریق سامانه سجام اشاره کرد و گفت: پیرو مذاکراتی که در جلسه با رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی صورت گرفت، توزیع سود نقدی شرکت‌ها از طریق سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) با اولویت بالا در دستور کار قرار گرفته است. وی افزود: پیرو همین موضوع در آینده نزدیک مشکلات توزیع سود شرکت‌های بورسی از طریق سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) به طور کامل مرتفع خواهد شد. گفتنی است، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در دیدار با حجت‌الاسلام حسن شجاعی، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ در خصوص موضوعات مختلف از جمله پیگیری مطالبات سهامداران خرد گفت‌وگو کردند.

حجت‌الاسلام حسن شجاعی، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگویی اعلام کرد: پرداخت سود سهام از طریق سامانه سجام گامی مهم در راستای حمایت از حقوق سهام‌داران خرد است، امیدوارم سازمان بورس با عمل به این وعده عزم جدی خود را برای حمایت از سهام‌داران خرد نشان دهد تا شاهد تخلف از قانون و پایمال شدن حقوق سهام‌داران نباشیم.

این نماینده مسئول با بیان اینکه بررسی‌ها نشان می‌دهد از ۴۹۰ شرکتی که امسال قصد واریز سود برای سهام‌داران خود را دارند، ۲۷۲ شرکت دستورالعمل سازمان بورس را زیر پا گذاشته‌اند، ادامه داد: این شرکت‌ها راه‌های دیگری برای توزیع سود در نظر گرفته‌اند.